

BALATONFÖLDVÁRI TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS
KÖZOKTATÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2008.

Készült a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás
Társulási Tanácsa megbízása alapján

Készítette:

Qualy-Co Oktatási Tanácsadó Kft.
Budapest

Írták:

Csizmazia Sándorné
Faidt Józsefné

Szerkesztette:

Palotás Zoltán

2008. február 12.

Tartalomjegyzék

1. Törvényi háttér.....	5
1.1 Általános rendelkezések.....	5
1.2 Fontosabb fogalmak.....	6
1.3 Az OECD jelentés ajánlása „Tíz lépés az oktatási esélyegyenlőség felé”.....	8
2. A közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és a program célja.....	9
2.1. Esélyegyenlőség a közoktatásban.....	9
2.2. A program célja.....	10
2.3. Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelőségek.....	10
3. Helyzetelemzés.....	11
3.1. A társulás jellemzői, a társulás településein élők számára elérhető közszolgáltatások vizsgálata.....	11
3.1.1 A Balatonföldvári kistérség bemutatása.....	11
3.1.2 Alapvető gazdasági, társadalmi folyamatok a kistérségben.....	11
3.1.3. A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás bemutatása.....	12
3.1.4 A Többcélú Kistérségi Társulási által vállalt közoktatási feladatok.....	13
3.2 Demográfiai tendenciák a kistérségben.....	13
3.2.1 Népeségvándorlás.....	15
3.3. Szociális helyzet kistérségben.....	18
3.4 A közszolgáltatások elérhetősége a társulás területén élők számára.....	20
3.5. A szolgáltatásnyújtás fenntartói/szervezeti háttere.....	23
3.6. A társulás területén élő 3-18 éves korosztály alapfokú közoktatási (óvodai és iskolai) feltételeinek vizsgálata.....	27
3.6.1. Óvodáztatás.....	27
3.6.2. Alapfokú oktatást ellátó intézmények.....	30
3.6.3. Alapfokú művészetoktatást ellátó intézmények.....	33
3.7. A településen élő óvodás gyermekek, általános iskolás tanulók száma, eljárók száma.....	34
3.8. A kistérségben élő óvodás gyermekek, általános iskolás tanulók száma a bejárók száma.....	36
3. 9. A tanulói összetételre, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó adatok vizsgálata.....	37
3.10. Az oktatás hatékonyságára vonatkozó adatok vizsgálata.....	45
3.10.1. Az országos kompetencia mérés eredményei.....	45
3.10.2 Továbbtanulási mutatók.....	48
3.10.3 Tanórán kívüli programokban való részvétel a társulás intézményeiben.....	50
3.10.4. A lemorzsolódás.....	52
3.11. Az infrastruktúra.....	54
3.12. Szakember ellátottság.....	56
3.12.1 .Módszertani képzettség a társulás intézményeiben.....	57
3.13 Az önkormányzat/társulás hozzájárulásának mértéke a település intézményeinek fenntartásához.....	59
3.14 Az intézmények együttműködése ágazaton kívüli szervezetekkel.....	60
4. A helyzetelemzés összefoglalása.....	62
5. A program célja.....	67
5.1. Általános célok.....	67

5.2. Konkrét célok	68
6. A fenntartók kötelezettségei és felelőssége	69
7. Akcióterv	71
8. Megvalósítás	86
9. Monitoring és nyilvánosság	87

1. Törvényi háttér

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

1.1 Általános rendelkezések

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alábbi paragrafusokban pedig az oktatási -nevelési folyamatokban határozza meg az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség szempontjait:

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,

c) a teljesítmények értékelése,

d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,

e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,

f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,

g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,

h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint

i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és

mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejárata, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nem-beli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,

b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskola-rendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő

1.2 Fontosabb fogalmak

- Közvetlen hátrányos megkülönböztetés: az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.
- Közvetett hátrányos megkülönböztetés: az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.
- Jogellenes elkülönítés: az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül - elkülönít. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.
- Települési esélyegyenlőségi program - a Programban meghatározott célokkal összhangban - az önkormányzat helyi esélyegyenlőségi programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

- A diszkrimináció és esélyegyenlőség kapcsolata: A diszkrimináció tilalma azonban önmagában nem oldja meg a törvényi előírások teljesülését, azaz nem szünteti meg a létező egyenlőtlenségeket. Pontosan ezért van szükség esélyegyenlőségi politikára. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyenek a nők, a romák, valamint a fogyatékossgal élők (a továbbiakban: érintett célcsoportok) esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein - oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. -, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok.
- Esélyek javítása, kiegyenlítése: Esélyeik javításán azt kell érteni, hogy a település önkormányzata hatékonyan eléri az érintetteket kapcsolatos információkkal, javítja hozzáférésüket a már létező szolgáltatásokhoz, azaz nagyobb számban vehetik igénybe ezeket a szolgáltatásokat, illetve új szolgáltatásokkal látja el őket.
- Szolgáltatási kötelezettségek: A szolgáltatás nyújtása során arra kell törekedni, hogy a célcsoportok, a lakosság tagjai:
Minél nagyobb számban kapjanak információt szolgáltatásairól,
Minél nagyobb számban részesüljenek a szolgáltatásaiból és más tevékenységeből,
Versenyképességét, helyzetét, életkörülményeit érdemben javítsák,
személyre szabott, speciális igényeket kielégítő szolgáltatásokat kapjanak
- Esélyegyenlőség érvényesítése: Néhány társadalmi csoport, így különösen a szociálisan hátrányos helyzetűek közé tartozók számtalan hátrányt szenvednek el mindennapi életük során. Mindannyiunk érdeke, hogy javuljon ezeknek az embereknek az élete. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének növelése, szegregációmentes közoktatás ebben fontos eszköz lehet.

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény tehát meghatározza azokat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos fogalmakat, és szempontokat, melyek alapját képezik a **Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének**.

A legfrissebb kutatások szerint a közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, és tovább mélyítik a társadalmi különbségeket. A szegregációt eredményező struktúrák lebontásának és az integrált nevelés sikeres megvalósításának egyik kulcsfontosságú tényezője a **társadalmi érzékenység felkeltése és pozitív attitűd kialakítása**. A társadalmi érzékenység, a hátrányos helyzetű gyerekek diszkriminációmentes oktatása érdekében a támogató helyi társadalmi környezet kialakítása, illetve az integrációs oktatás segítségét növelő tervek kidolgozása és megvalósítása, valamint az oktatási diszkriminációval és a törvénytörő magatartással szembeni fellépés a helyi döntéshozók, a fenntartók képviselői és a pedagógus szakemberek közös felelőssége. **Csak a helyi döntéshozók érdekeltsége és elköteleződése biztosíthatja az esélyegyenlőségi tervek megvalósításának eredményességét**, ezért fontos a szélesebb körű támogató attitűd kialakítása, a figyelem ráirányítása a program célcsoportjának helyzetére, problémáira.

Az integrált oktatás megvalósítása, s vele a társadalmi kirekesztődés fokozatos megszüntetése - hasonlóan minden közoktatást érintő átalakuláshoz - csak az óvodákban, iskolákban történhet.

Ezt a célkitűzést támasztja alá a 2007-ben készült OECD- jelentés is „**Ne legyen több iskolai kudarc!**”¹ címmel.

A fenti jelentés az oktatási esélyegyenlőséget az alábbiak szerint határozza meg:

- **Igazságosság**, amely annak biztosítását jelenti, hogy a személyes és társadalmi körülmények (pl. nem, etnikai származás) ne jelentsenek akadályt az oktatási lehetőségek kihasználásában.
- **Befogadás**, amely azt jelenti, hogy mindenki számára biztosított az oktatás alapvető szintje. (pl. hogy mindenki képes legyen olvasni, írni, egyszerű számításokat elvégezni.)

A dokumentum megindokolja továbbá az esélyegyenlőség fontosságát az oktatásban:

- Az igazságos és befogadó oktatás az egyik leghatásosabb eszköz a társadalom egyenlőbbé és méltányosabbá tételére.
- Nagy az oktatás haszna. A jobb iskolázottsággal általában magasabb jövedelem, jobb egészség, hosszabb élet, sikeresebb családi élet és állampolgári részvétel jár együtt.
- Az oktatási kudarc hosszú távú társadalmi és pénzügyi költségei magasak.
- Az oktatási esélyegyenlőség erősíti a társadalmi összetartozást és bizalmat, alapvető eszköz a migránsok és kisebbségek problémáinak kezelésében.

A két dimenzió igazságosság és befogadás szorosan kapcsolódik: az iskolai kudarc kezelése segít leküzdeni a társadalmi hátrányokat, amelyek gyakran okoznak iskolai kudarcot.

A fenti megállapításból is kiderül, hogy az **esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása** nem összemosható, egymással nem helyettesíthető fogalmak, egymást kiegészítő célokat jelölnek meg. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül, az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik. Ennek szellemében mind a fenntartók, mind a közoktatási intézmények fogadókészségét fejleszteni kell, és biztosítani a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását és a társadalmi szolidaritást.

1.3 Az OECD jelentés ajánlása „Tíz lépés az oktatási esélyegyenlőség felé”

Az oktatási rendszer felépítésének szabályozása

1. **Korlátozni kell a tanulók korai besorolását elágazó tanulási utakra, és később kerüljön sor a tudás szerinti kiválasztásra.**
2. **Az iskolák közötti választási lehetőséget úgy kell szabályozni, hogy az kevésbé jelentsen kockázatot az esélyegyenlőség megvalósulására.**
3. **A középfokú oktatásban legyenek vonzó választási lehetőségek, szűnjenek meg a zsákutcák, és megelőzéssel legyen elkerülhető a lemorzsolódás.**
4. **Legyen második esély a tanulmányok folytatására, az oktatás hasznából való részvételre.**
Az iskolai és iskolán kívüli gyakorlat befolyásolása
5. **Kidolgozott, rendszeres segítséget kapjanak az iskolában lemaradók, és csökkenjen az évismétlés.**
6. **Erősödjön a kapcsolat az iskola és az otthon között, kapjanak támogatást a hátrányos helyzetű szülők gyermekeik tanulásának segítésében.**
7. **Megfelelő válaszok szülessenek a különbözőségekből adódó kihívásokra, és biztosítva legyen a migránsok és a kisebbségek sikeres befogadása a normál oktatásba.**

¹ „Ne legyen több iskolai kudarc!” Tíz lépés az oktatási egyenlőség felé” OECD- jelentés 2007. OKM összefoglaló

Erőforrás-elosztás rendszerének befolyásolása

8. Az oktatási rendszer mindenki számára biztosítson jó oktatást, **kapjon elsőbbséget a kisgyermekkorú ellátás és az alapfokú iskolázás.**
9. Célzott erőforrások irányuljanak a leginkább rászoruló tanulókra, hogy a szegényebb közösségek legalább olyan szintű ellátást kapjanak, mint a jómódúak, a **nehéz helyzetű iskolák pedig támogatásban részesüljenek.**
10. Az országok **tűzzenek ki konkrét célokat az esélyegyenlőség javítása érdekében,** különösen az alacsony iskolai végzettség és a lemorzsolódás orvoslása céljával.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény 85.§ (4) bekezdés szerinti felhatalmazás alapján az önkormányzati / társulási intézkedési tervnek tartalmaznia kell a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.

A társulási közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervben az **esélyegyenlőség érvényesítése érdekében** különös figyelmet kell fordítani a **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók oktatási helyzetére** a közoktatási intézményekben. Kiemelten fontos horizontálisan érvényesítendő szempont az intézmények nevelési és oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a társulásban a **diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.**

Amennyiben a vizsgált esélyegyenlőségi területen az érintett településen, vagy intézményben hiányosságok vannak (melyek az esetek többségében az egyenlő bánásmód törvényt sértő gyakorlat folytatását, illetve törvényt sértő állapotok fenntartásában való közreműködést jelentenek), megfelelő **korrekciós eljárásokat, beavatkozásokat kell tervezni** és azok megvalósítását minden eszközzel elősegíteni.

Az egyenlő bánásmód követelményének és a szegregációmentességnek, mint esélyegyenlőségi alapfeltételnek mind a településen működő, azonos típusú intézmények, mind azok tagiskolái, feladat-ellátási helyei között, mind az intézményeken belül, az azonos évfolyamok tanulócsoportjai között érvényesülnie kell: a **halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség legfeljebb 25% lehet.**

2. A közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és a program célja

2.1. Esélyegyenlőség a közoktatásban

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63.§-a szerinti települési esélyegyenlőségi program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat.

Az esélyegyenlőségi intézkedési tervvel különösen a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kell ösztönözni.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben, a közoktatási intézményekben. Kiemelten fontos az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a kistérségi társulás területén a **diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.**

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen növeli a szervezet versenyképességét

Az esélyegyenlőség biztosítása a legtöbb esetben nem jár többletköltséggel: csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel a szervezet vezetősége, illetve alkalmazottjai részéről, és szorosan kapcsolódik az önkormányzati törvényben foglaltak végrehajtásához.

2.2. A program célja

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Program alapvető célja, hogy a társulás intézményei elősegítsék a társadalmi integrációt, reintegrációt és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul kell kitűznünk az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a társulás intézményeiben tanuló, szolgáltatást igénybevevő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

A fenti törvényi háttér szellemében a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás a következőkben dolgozza ki Közoktatási Esélyegyenlőségi Programját, vállalva, hogy az elkészült és elfogadott dokumentumot összehangolja az önkormányzati intézkedési tervvel, az önkormányzati minőségirányítási programmal, valamint a fenntartása alatt működő közoktatási intézmények működtetésével, pedagógiai munkájukat szabályozó dokumentumaikkal.

2.3. Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelőségek

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelőségek az alábbiak:

- esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása;
- a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek kijelölése, akinek fő feladatai:
 - a program megvalósításának koordinálása,
 - a program végrehajtásának nyomon követése,
 - az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;
- az esélyegyenlőségi terv nyilvánosságának biztosítása;
- az esélyegyenlőségi terv megvalósításában érintett intézményvezetők tájékoztatása, felkészítése a megvalósításra;
- az egyenlő bánásmód elvét sértő információk beszerzésének módszereinek kidolgozása;
- befogadó és toleráns légkör optimális kialakítása és fenntartása az intézményekben;
- akcióterv készítése a helyzetelemzés által feltárt problémákra, hiányosságokra;
- esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;
- fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása;
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározása;
- a közoktatási intézmények működését és pedagógiai munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba garantáltan be kell építeni és a működés során érvényesíteni az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségeket és a program célkitűzéseit; folyamatos korrekciós tevékenységek biztosítása a monitoring vizsgálatokkal összhangban. A monitoring vizsgálatokra évente sort kell keríteni.
- az eredmények nyilvánosságra hozásakor maximálisan érvényesíteni kell a személyes adatok védelmét;

- a végrehajtásról évente tájékoztatni kell a település döntéshozóit. Az értékelést az intézményi önértékelés és egyéb információk, illetve az akciótervben meghatározott indikátorok teljesülése alapján kell elvégezni.

3. Helyzetelemzés

3.1. A társulás jellemzői, a társulás településein élők számára elérhető közszolgáltatások vizsgálata

3.1.1 A Balatonföldvári kistérség bemutatása²

Földrajzi elhelyezkedése

A Balatonföldvári kistérség a Dél -Dunántúli Régió északkeleti részén helyezkedik el, területe 255 km².

A térség településein élők esélyegyenlőségének vizsgálatakor a térségen belüli közlekedési helyzet áttekintése megkerülhetetlen.

E téren meglehetősen egyértelmű a kép: Balatonszemes, Balatonszárszó, Balatonföldvár és Szántód, azaz négy parti település jelenik meg mint vonzáskörzet. Balatonszemes Balatönöszöddel, esetleg Telekivel alkot egy teret, közvetlen közúti kapcsolat alapján, Balatonszárszóra „ér” és itt kapcsolódik a közlekedési „főérre” Szólád, Nagycsepely valamint Kötcse, és alkotnak egyértelmű településcsoportot, míg Balatonföldvár Köröshegygel, Kerekivel, Pusztaszemessel és Bálványossal, valamint a szintén parti településsel, Szántóddal teremt természetes egységet a közúti közlekedés adottságai alapján.

Bár a kistérség 13 települése közül négy, Teleki, Nagycsepely, Kötcse és Bálványos is zsáktelepülés, köszönhetően a fő közlekedési folyosóhoz való közelségnek: a Balaton-parti főút 8 km -en belül minden településről elérhető, egyedül Bálványos van 10 km távolságra a 7 - es úttól.

A kistérség lakossága a térség központján kívül aprófalvakban és néhány nagyobb, mikro térségi szerepet ellátó községben él.

A kisebbségek nem jelentős számban, inkább szórványban található meg a kistérség területén. **A kistérségben sváb és cigány kisebbség él.** A sváb kisebbség Pusztaszemes és Kötcse településeken fordul elő. **Cigány nemzetiségű lakosság leginkább Teleki községben él.**

3.1.2 Alapvető gazdasági, társadalmi folyamatok a kistérségben

A kistérség tóparti települései nagyrészt idegenforgalomból élnek. A kistérségben jelentős üzem nincs, a nagyobb szállodákon kívül csak kevés vállalkozás bír jelentősebb dolgozói létszámmal, így a munkahelyteremtés szempontjából pozitív hatások jobbra csak az idegenforgalmi szezonban keletkeznek. A foglalkoztatottság nagy részét az állami szektorhoz tartozó intézmények (önkormányzatok, közoktatási és egyéb intézmények) jelentik.

A kiemelt üdülőkörzet funkció, összességében az átlagosnál kedvezőbb területi fejlettséget eredményez. A turizmus és az ehhez kapcsolódó terciér szektor szerepe a meghatározó, emellett a háttértelepülések esetében a mezőgazdaság jelenti a fő megélhetési forrást. Ez

² Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási – feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve 2005-2008

utóbbi esetében is kapcsolódik a turizmushoz: az agroturizmus, a mezőgazdasági termékek kedvező turisztikai hasznosítása (szőlő, bor, gyümölcs) jó fejlődési irány.

A működő vállalkozások számát tekintve, így értelemszerűen kiemelkedő a kereskedelem, javítás, valamint a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás.

A térség munkalehetőségei országos viszonylatban mindenképpen kedvezőnek tekinthetők, amit a szezonidőszak a turizmus révén pótlólagos jövedelemforrással, munkalehetőséggel is segít. (Időszakosan nyitva tartó szállodák, éttermek, turisztikai szolgáltatások) Ennek köszönhetően a munkanélküliségi ráta 5,6 % körül mozog, ami 2 %-kal alacsonyabb a megyei átlagnál, és megegyezik az országos átlaggal. A KSH 2003. évi adatai alapján a 12.095 lakosból ez 677 fő regisztrált munkanélkülit jelent. A munkanélküliség időbeni változása is kedvező képet mutat: 1997 óta (8,5 %) folyamatos a csökkenés, bár az 5- 6 % közötti ráta stabilizálódni látszik.

A térségben az ipari, feldolgozóipari vállalkozásoknak nincs jelentős hagyománya, megyei összevetésben a lakosság viszonylag magas aránya él mezőgazdasági tevékenységből. E téren az alternatív termelési lehetőségek meghonosítását, az erdőtelepítés, a gyógynövénytermesztésben rejlő lehetőségek kiaknázását érdemes előtérbe állítani.

Hangsúlyt kell helyezni az átképzések szervezésére, a piaci igényekhez jobban igazodóan, valamint a pályakezdő munkanélküliek számára történő képzési kínálat megteremtésére.³

3.1.3. A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás bemutatása

A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás 2004. június 30 -án alakult a kistérséghez tartozó valamennyi település részvételével határozatlan időre abból a célból, hogy a kistérség önkormányzatai a vállalt feladataikat minél hatékonyabban, a kor követelményeinek megfelelő színvonalon biztosítsák a kistérség lakói számára.

A Társulási megállapodást, valamint a Társulás Alapító Okiratát valamennyi társult önkormányzat képviselőtestülete egyhangúlag elfogadta.

1. sz. táblázat

A kistérség települései

Ssz.	Település	Tagja-e a többcélú társulásnak (Igen/Nem)
1.	Balatonföldvár	Igen
2.	Balatonszárszó	Igen
3.	Balatonszemes	Igen
4.	Balatonöszöd	Igen
5.	Bálványos	Igen
6.	Kereki	Igen
7.	Kötcse	Igen
8.	Kőröshegy	Igen
9.	Nagycsepely	Igen
10.	Pusztaszemes	Igen
11.	Szántód	Igen
12.	Szólád	Igen
13.	Teleki	Igen

³ Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás Komplex fejlesztési programja alapján

3.1.4 A Többcélű Kistérségi Társulási által vállalt közoktatási feladatok

Az önkormányzatok kötelező és vállalt közoktatási feladataikat közvetlenül, társulási megállapodással létrehozott, intézményfenntartó mikrotársulásokban láttatják el, **a többcélű társulás jelenleg nem tart fenn közoktatási intézményt.**

A nem kötelező közoktatási feladatok közül a kistérség önkormányzatai az alapfokú művészetoktatást és a pedagógiai szakszolgálati feladatot látják el.

A kistérség területén középfokú oktatási intézmény nem működik. A térség területén egy alapítványi alapfokú oktatási intézmény működik.

A korábbi években a kistérségen belül számos, az intézményrendszer hatékonyabb működtetését segítő racionalizálást hajtottak végre. (Többcélű intézmények létrehozása, tagóvodák működtetése, óvoda összevonás).

Az együttműködés hagyományai, szervezeti formái

- A mai mikro-térségek gyakorlatilag már 2004 előtt is léteztek. Előtte is közösen tartották fenn gyermekintézményeiket. A bálványosi és a kereki óvodák korábban is a Balatonföldvári Mesevár Óvoda tagintézményei voltak. A balatonszárszói ÁMK is közel 2 évtizede működik.
- Balatonszemes Balatonőszöd mikro-térségként 4 évtizede együttműködik.
- A Kőröshegyi Általános Iskola és a Balatonföldvári Széchenyi Imre Általános Iskola egy pedagógust foglalkoztat közösen.
- A Ránki György Zeneiskola megalakulása óta ellátja a kistérséget, noha csak 3 önkormányzat a fenntartója.
- A kistérség intézményei kiépítették a minőségfejlesztési rendszerüket.
- A balatonföldvári mikro-körzet intézményei közösen készítették el az intézményi minőségirányítási programjaikat, közös mérési-, értékelési rendszert dolgoztak ki.
- Hagyományai vannak a szakmai szolgáltatások közös megszervezésének: munkaközösségek működtetése, tanulmányi versenyek-, szakmai továbbképzések, konferenciák, szakmai napok közös szervezése.

3.2 Demográfiai tendenciák a kistérségben

A kistérség viszonylag kis területén 12.388-an élnek.

A kistérség székhelyén, Balatonföldváron, a lakosság mintegy 18,5 % -a (2295 fő) él. Az egyetlen városi rangú település központi funkciói elsősorban a közigazgatás terén, az oktatási és az egészségügyi szférában jelentősek. Ugyan a város gazdasága viszonylag fejlett, foglalkoztatási központnak csak kis részben tekinthetjük. A város - méretéből adódóan - szükségszerűen nem rendelkezik a fogyasztás és szolgáltatások teljes skálájával, a központi szerepe, térség szervező szerepe azonban vitathatatlan. Ugyanakkor Balatonszárszó és Balatonszemes- különösen az oktatás terén - jelentős alközpontokként jelenik meg, és mint Balaton parti települések, a turisztikai potenciáljuk is közel azonos a körzetközponttal. E három településen kívül Kőröshegy lakóinak száma haladja meg a kistérségben az 1000 főt. A kistérség legkisebb lélekszámú települése Teleki.

2. sz. táblázat

**A kistérség települései és lakosság száma korcsoportos megosztásban
(2004. december 31-i és 2007. január 1-jei adatok alapján).**

Település	0-2 évesek száma		3-5 évesek száma		6-14 évesek száma		15-18 évesek száma		19-60 évesek száma		61-100 évesek száma		Összesen:	
	2004	2007	2004	2007	2004	2007	2004	2007	2004	2007	2004	2007	2004	2007
Balatonföldvár	50	44	38	47	169	159	82	82	1382	1389	517	574	2238	2295
Balatonöszöd	9	15	7	10	54	46	21	21	320	315	131	144	542	551
Balatonszárszó	43	47	28	33	161	138	90	92	1333	1313	517	562	2172	2185
Balatonszemes	48	41	52	45	153	141	90	98	1065	1070	437	473	1845	1868
Bálványos	16	19	13	12	63	57	29	30	359	355	124	120	604	593
Kereki	12	17	16	11	47	51	27	20	354	353	120	133	576	585
Kőröshegy	21	24	34	29	149	136	66	65	900	914	307	335	1477	1503
Kötcse	12	10	12	12	55	55	33	35	312	325	126	124	550	561
Nagycsepely	6	11	7	4	37	27	23	27	216	221	109	94	398	384
Pusztaszemes	10	9	3	10	36	30	33	21	237	244	102	101	421	415
Szántód	11	2	13	14	41	36	33	20	351	341	163	174	612	587
Szólád	33	16	10	13	46	43	37	24	366	361	167	164	659	621
Teleki	7	5	4	8	41	34	11	16	121	129	50	48	234	240
Összesen:	278	260	237	248	1052	953	575	551	7316	7330	2870	3046	12328	12388

A települések egészének lélekszáma a vizsgált időszakban lényegében stagnál, illetve a 2004. évi adatokhoz viszonyítottan elhanyagolható 0,48 %-os növekedést mutat, ami a térség üdülőkörzet jellegéből fakadóan nem biztos, hogy tényleges tartózkodási helyet is jelent. jelenleg stagnál. A várt népességnövekedés nem indult meg, ezért Nagycsepely településen meg is szűnt az iskola. A fiatal értelmiségiek közül többen hagyták el a térséget, mint ahányan betelepültek. Középiskola nem működik a kistérségben. és a gyermekszületek csökkenése miatt a lakosság korösszetétele, és ebből következően az iskolai végzettsége is a térség számára kedvezőtlenül alakul.

Az éves statisztikai kimutatások alapján megállapítható, hogy a térség demográfiai folyamatai hasonlítanak mind a megyei, mind az országos trendekhez.

A népesség számának, összetételének változásai szorosan összefüggenek a térség megélhetési lehetőségeivel, ami országos összehasonlításban jónak mondható. A lakosság számának alakulása sem mutat releváns eltérést az országos folyamatokhoz képest.

A gyermekszületek csökkenése miatt a lakosság korösszetétele a térség számára kedvezőtlenül alakul. Összehasonlítva a 0-2 éves korosztályt a 61 év felettiekkel, megállapítható, hogy az utóbbi korosztály közel 11 szerese a 0-2 éves korosztályú népességnek. Ez a nagyszabású különbség a kistérség minden települése esetén kimutatható. A 0-2 és 3-6 éves korosztály együttes létszáma(508 fő) megközelítőleg csak fele a mostani általános iskolai 6-14 éves korosztálynak (953) .

A következő években a 0-2 évesek száma a 3-5 évesek számához képest némileg növekszik, de e növekedéstől függetlenül - a jelenlegi óvodai kihasználtságot és a be nem óvodázottak számát is figyelembe véve - a meglévő óvodai kapacitások a következő években továbbra is elegendőek lesznek a teljes körű óvodáztatáshoz.

Az iskolai létszámokat, a meglévő kapacitásokat és a további demográfiai csökkenést látva a következő években nem lesz szükség az iskolai férőhelyek bővítésére, inkább az osztályok számának csökkenése várható.

Ez a csökkenő tendencia tapasztalható a népességszám változásának nagyobb időintervallumban történő vizsgálatakor is.

3. sz. táblázat

A népességszám változása 1990-2006 között

	A település neve	A népességszám változása 1990-2006
1.	Balatonföldvár	+62
2.	Balatonőszöd	+17
3.	Balatonszárszó	-315
4.	Balatonszemes	+51
5.	Bálványos	-98
6.	Kereki	-10
7.	Kőröshegy	+43
8.	Kötcse	-80
9.	Nagycsepely	n.a.
10	Pusztaszemes	-9
11	Szántód	+229
12	Szólád	-98
13	Teleki	-16
	ÖSSZESEN:	-215 fő

A népességszám 1990-2006 közötti változása lényeges eltérést nem mutat a települések között.

Kis mértékben **emelkedő tendencia** tapasztalható: Balatonföldvár, Balatonőszöd, Balatonszemes, Kőröshegy, Szántód településeken.

Csökkenő tendencia mutatható ki Balatonszárszó, Bálványos, Kereki, Kötcse, Pusztaszemes, Szólád és Teleki településeken.

Össességében a vizsgált időszak alatt a kistérség létszáma 215 fővel csökkent.

3.2.1 Népességvándorlás

A kistérség lakónépességének alakulását, - azaz a szociális, egészségügyi és közoktatási szolgáltatást potenciálisan igénybevevők körét - a településre / térségre jellemző születések száma, illetve, az országos, térségi és települési szintű migrációs folyamatok befolyásolják.

Az alábbi táblázat a kistérségre jellemző migrációs folyamatokat, tendenciákat mutatja településenként.

Mennyire jellemzők az alábbi típusú bevándorlások a településen?⁴

	B.földvár	B.öszöd	B.szár-szó	B.sze-mes	Bálványos	Kereki	Körös-hegy	Kötce	Nagy-csepely	Pusztaszemes	Szántód	Szólád	Teleki
Közeleli település-ről	3	1	1	1	3	3	0	2	n.a.	3	3	3	1
Közeleli városból	4	1	2	1	4	4	1	2	n.a.	4	4	4	1
Távolabbi településről	2	2	2	1	2	2	1	1	n.a.	2	2	2	1
Távolabbi városokból	2	2	3	1	2	2	0	1	n.a.	2	2	2	1
Megyeszékhelyről	1	1	1	1	1	1	0	1	n.a.	1	1	1	1
Budapestről	5	3	2	4	5	5	2	1	n.a.	5	5	5	1
Külföldről	1	3	2	4	1	1	3	2	n.a.	1	1	1	2

A bevándorlás mértéke az 1-5-ös skálán településenként eltérő, leginkább a 2-4 közötti érték a jellemző, azaz a **más településről érkezők letelepedése nem meghatározó** a térség népességnövekedése szempontjából. A kedvezőbb földrajzi elhelyezkedésű, közvetlenül a Balaton partján található települések esetén kissé nagyobb mértékű bevándorlás tapasztalható, mint a Balaton partjával közvetlenül nem érintkező településeken. A letelepedők főleg Budapestről, kisebb számban külföldről, illetve a közeleli nagyobb városokból érkeznek. Ez a tendencia azonban valószínű, hogy a térség üdülőövezeti jellegével függ össze, és az állandó lakhely bejelentése sem jelent szükségképpen helyben való tartózkodást is. A településektől kapott adatok alapján a legmagasabb a bevándorlók száma Balatonföldvár, Szántód, Szólád és Pusztaszemes településeken.

⁴(1=Egáltalán nem jellemző ...5=Nagyon nagy mértékben jellemző)

Mennyire jellemzők az alábbi típusú elvándorlások a településről?

5. sz. táblázat

	B.földvár	B.öszöd	B.szár-szó	B.sze-mes	Bálvá-nyos	Kereki	Körös-hegy	Kötce	Nagy-csepely	Pusztaszemes	Szántód	Szólád	Teleki
Közeli településekre	1	3	1	1	2	2	0	1	n.a.	2	2	2	1
Közeli városa	1	3	2	1	4	4	2	1	n.a.	4	4	4	1
Távolabbi településekre	1	2	2	1	2	2	1	1	n.a.	2	2	2	1
Távolabbi városokba	1	2	2	1	2	2	0	1	n.a.	2	2	2	1
Megyeszékhelyre	1	1	1	1	2	2	1	1	n.a.	2	2	2	1
Budapestre	5	3	2	4	3	3	2	1	n.a.	3	3	3	1
Külföldre	4	3	1	4	2	2	0	1	n.a.	2	2	2	1

Az elvándorlások mértékének bemutatására szintén az 1-5-ig skálát alkalmaztuk. Az adatok alapján a kistérségre **általánosságban kimondható, hogy az elvándorlás egyáltalán nem, vagy kevésbé jellemző.** A kisebb települések esetén azonban az országos tendenciákhoz hasonlóan nagyobb mértékű a közeli városokba való elköltözés. Pl. Balatonöszöd, Bálványos, Kereki, Pusztaszemes, Szántód, Szólád esetén.

Az előzőeket figyelembe véve a kistérségen **belüli** migráció kimutatható, de a két vizsgált időszakban (2004-2007)(1990-2007)a lakónépesség számának viszonylagos állandósága miatt a kistérségbe történő betelepülések és elköltözések jellemzően nem befolyásolják sem a lakosság számát, sem korösszetételét. Kistérségi szinten a külső migráció a közoktatási feladatellátást nem befolyásolja.

3.3. Szociális helyzet kistérségben

6. sz. táblázat

Települések szociális jellemzői

	B. földva r	B. öszöd	B. szár- szó	B. sze- mes	Bálva- nyos	Kereki	Körös- hegy	Kötcese	Nagy- csepely	Pusztas- szemes	Szántód	Szólád	Teleki	Összes
Munkanélküliek száma a településen	79	4	16	37	51	30	55	37	n.a.	22	17	50	15	413
A munkanélküliek aránya a településen (%)	3,4	0,7	0,7	1,9	8,6	5,1	3,6	6,5	n.a.	5,3	2,8	8%	6,2	3,4
Ebből tartósan munkanélküli fő	28	4	6	10	14	13	11	5	n.a.	9	5	11	10	136
Hány háztartás kap rendszeres szociális segítyt?	13	0	20	12	19	2	6	8	n.a.	0	0	22	5	107
Hányan kapnak rendszeres szociális segítyt?	13	0	36	12	19	2	6	8	n.a.	0	0	22	5	123
Hány gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt?	14	7	27	47	43	12	22	38	33	7	3	31	34	287
Azon gyermekek száma, akiknek szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről	4	0	n.a.	5	6	6	3	8	n.a.	1	0	4	4	41
Azon gyermekek száma, akiknek szülei nem nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről	10	7	27	0	37	6	19	n.a.	n.a.	6	3	27	32	174

A térség munkalehetőségei országos viszonylatban kedvezőnek tekinthetők, hiszen a munkanélküliek száma az országos és a megyei átlag alatt található. A kistérség 13 települése közül a legmagasabb a munkanélküliek száma Balatonföldváron (71fő), majd ezt követi Kőröshegy (55fő), Bálványos (51fő) és Szólád (50fő). A munkanélküliek arányát tekintve a kistérségi átlagnál (3,4%) magasabb a munkanélküliség az alábbi településeken.: Bálványos(8,6%), Szólád (8%), Kötcse (6,5%), Teleki (6,2), Pusztaszemes 5,3%)

A tartósan munkanélküliek száma az országos átlagot tekintve még kedvezőbb helyzetet mutat: települési szinten 5-28 fő között szóródik a tartós munkanélküliek száma, kistérségi szinten összesen 136fő. Valószínű, közülük kerülnek ki a rendszeres szociális segélyt igénylők, összesen 123 fő, települési és térségi szinten a lakosság kb1-1%-a.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek a kistérség minden településén élnek. Számuk összesen: 287fő. A Kt. 121.§ (1) 14. pontja alapján ők a hátrányos helyzetű⁵ gyermekek, tanulók körébe tartoznak.

7.sz. táblázat

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultak aránya a 3-14 évesek között a kistérség településein

	A település neve	Gyermekvédelmi támogatásra jogosultak aránya
1.	Balatonföldvár	6,7%
2.	Balatonőszöd	12,5%
3.	Balatonszárszó	19,6%
4.	Balatonszemes	25,3 %
5.	Bálványos	53,6 %
6.	Kereki	9,6%
7.	Kőröshegy	18%
8.	Kötcse	42,2 %
9.	Nagycsepely	n.a.
10.	Pusztaszemes	17,5%
11.	Szántód	6%
12.	Szólád	48,2%
13.	Teleki	85,7%
ÖSSZESEN:		28,7 %

A jegyzői, illetve óvodai, iskolai adatszolgáltatás alapján a hátrányos helyzetű gyermekek szülei közül nagyon kevesen nyilatkoztak iskolai végzettségük alapján halmozottan⁶ hátrányos helyzetükről. (41fő) A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultak számából azonban feltételezhető, hogy ennél több a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek a település „beövodázási, beiskolázási” körzete szerinti óvodákban, iskolákban.

⁵ Hátrányos helyzetű az, akit a családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelmébe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította.

⁶ Halmozottan hátrányos helyzetű a gyermek, tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei -legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen, továbbá az a gyermek, az a tanuló, akit tartós nevelésbe vettek.

3.4 A közszolgáltatások elérhetősége a társulás területén élők számára

8. sz. táblázat

Az alapvető közszolgáltatások elérhetősége

Település	Óvodai nevelés	Általános iskolai oktatás 1-4.	Általános iskolai oktatás 5-8.	Alapfokú műveltségoktatás	Gyógypedagógiai ellátás	Korai fejlesztés és gondozás	Fejlesztő felkészítés	Nevelési tanácsadás	Logopédiai ellátás	Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	Gyógytestnevelés
Balatonföldvár	H ⁷	H	H	H	H8 Köröshegy	Kaposvár 60	H Köröshegy	Siófok 15	HM(2+3) Köröshegy	H	H 6 Köröshegy
Balatonöszöd	M3 ⁸ B.szemes	M3 B.szemes	M3 B.szemes	M3 B.szemes	M3 B.szemes	n.a.	n.a.	n.a.	M3 B.szemes	n.a.	n.a.
Balatonszárszó	H	H	H	HM8 alkalom	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	HM4alk.	n.a.	H
Balatonszemes	H	H	H	H	n.a.	H	H	H	H	H	H
Bálványos	H	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(50) Kaposvár	n.a. Köröshegy	M(25) Siófok	HM(4) ⁹ Köröshegy	M(10) B.földvár	M(10) B.földvár Köröshegy
Kereki	H	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(7,10) Köröshegy B.földvár	M(8) B.földvár Köröshegy	M(50) Kaposvár	n.a. Köröshegy	M(25) Siófok	HM(4) Köröshegy	M(10) B.földvár	M(10) B.földvár Köröshegy

⁷ Helyben, alkalom

⁸ Mással, km

⁹ Helyben, más településről, alkalom

Köröshegy	H	H	H	H	H	H	H	M17km Körös- hegy	M17km	HM4 alk. Körös- hegy	M17km	HM4alk Körös- hegy
Kötcsé	H	H	M(10)	H (1-4) M 5-8.	E	M	M	M30	Siófok 30	HM4	M (10.30)	HM(12)
Nagycepely	M Kötcsé	M Kötcsé	M	M	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Pusztaszemes	M(7,10) Körös- hegy B.földvár	M(7,10) Körös- hegy B.földvár	M(7,10) Körös- hegy B.földvár	M(10) B.földvár	n.a. Köröshegy	n.a.	n.a.	n.a.	Siófok 15	M(10) B.földvár Körös- hegy	M(10) B.földvár	M(10) B.földv ár Körös- hegy
Szántód	M(2,3) Körös- hegy B.földvár	M(2) B.földvár	M(2,3) Körös- hegy B.földvár	M(2) B.földvár	M(2) B.földvár Köröshegy	M(2)	M(60) Kapos- vár	M(2) B.földvár Körös- hegy	Siófok 15	M(2) B.földvár Körös- hegy	M(2) B.földvár	M(2) B.földv ár Körös- hegy
Szólád	H	M5 B. szárszó	M5. B. szárszó	M5. B. szárszó	n.a.	n.a.	M70 Kapos- vár	n.a.	M25 Sió- fok	HM4alk.	M5 B. szárszó	M5 B. szárszó
Teleki	M7 Kötcsé	M7 Kötcsé	M	M			n.a.	n.a.	n.a.	M7	n.a.	n.a.
Balatonföldvár	Gyer- mekjóléti szolg.	Bölcsőde Kötcsé	Családi napközi	Iskolai napközi	Házi gyermek- felügyelet	Családok átmene- ti ottho- na						
Balatonöszöd	HM8	E ¹⁰	E	H	E	E	E	E				
Balatonszárszó	M5 B.szárszó	E	E	M3 B.szemes	E	E	E	E				
	H	n.a.	n.a.	H	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.				

¹⁰ Ellátatlan

Balatonszemes	HM 8alk/hó	M10 B.boglár	E	H	E	E	E	E	
Bálványos	HM(4)	E	E	M(10) B.földvár Köröshegy	E	E	E	E	
Kereki	HM(4)	E	E	M(10, 4) B.földvár Köröshegy	E	E	E	E	
Köröshegy	HM8alk.	En.a.	E.	H(1-4) M(5-8)	E.	E..	E..	E..	
Kótcse	HM(2,5)	E	E	H	E	E	E	E	
Nagysepely		E	E	n.a.	E	E	E	E	
Pusztaszemes	HM(4)	■	E	M(10,7) B.földvár Köröshegy E	E	E	E	E	
Szántód	HM(3)	E	E	M(2,3) B.földvár Köröshegy	E	E	E	E	
Szólád	HM(4)	E	E	M5 B. szárszó	E	E	E	E	
Teleki	M.7 Kótcse,	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

A kistérség 13 településének lakossága a **közszolgáltatásokat jellemzően helyben, illetve a társulás területén belül érheti el.** A beérkezett adatok alapján megállapítható:

- **Helyben, illetve a kistérségen belül biztosított közszolgáltatások minden érintett számára:** óvodai ellátás, általános iskolai oktatás, alapfokú művészetoktatás, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, gyermekjóléti szolgáltatás, iskolai napközi,
- **Helyben biztosított közszolgáltatás:** fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás és pályaválasztási tanácsadás (*B. szemes, B. földvár*) *Fejlesztő felkészítés, gyógypedagógiai ellátás (Köröshegy)*
- **A kistérségen kívül biztosított közszolgáltatások:** nevelési tanácsadás, gyógypedagógiai ellátás, korai fejlesztés és gondozás, továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, fejlesztő felkészítés (*Köröshegy, Kötcse*)
- **Ellátatlan közszolgáltatás a kistérség belül:** a bölcsődei ellátás - Balatonszemes kivételével -, a családi napközi, a házi gyermekfelügyelet és a családok átmeneti otthona.
- **A kistérségen belül nincs olyan település, amely földrajzi elhelyezkedése, illetve a település mérete, infrastruktúrája miatt hátrányos helyzetben lenne a közszolgáltatások elérése tekintetében.**

A nem helyben történő közszolgáltatások a társulás területén belül 3 -10km közötti távolságban, a társuláson kívül pedig 20-50 km-es körzeten belül érhetők el. A kistérség számára Nevelési tanácsadó Siófokon található. A korai fejlesztés és gondozás, valamint a továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatos szolgáltatásokat a megyeszékhelyen, Kaposváron biztosítottak.

3.5. A szolgáltatásnyújtás fenntartói/szervezeti háttere

Közoktatási intézményi feladatokat - óvodai, általános iskolai, valamint alapfokú művészetoktatási feladatokat - **a fenntartók az iskolák /többcélú, közös igazgatású intézmények fenntartására létrehozott mikrotérségi társulások formájában látják el.** (Lásd: 8. sz. táblázat)

A **pedagógiai szakszolgálati feladatok** ellátását a **többcélú társulás felvállalta a logopédiai ellátás és a gyógytestnevelés területén,** amelyhez utazó szakemberek számára támogatást biztosít, így valamennyi közoktatási intézményben a szolgáltatás helyben történik. Az utazó gyógypedagógusokat az alapítványi és balatonszárszói iskola foglalkoztatja fő állásban, az utazó szolgálatot többletmunkaként, további munkavállalási szerződéssel látják el. **Szakmailag önálló egységes szakszolgálati intézmény a térségben nem működik.**

Egy alapítvány által fenntartott, speciális (szegregáló) intézmény fogadja a térségi és azon kívüli **sajátos nevelési igényű** (értelmileg sérült, tanulásban akadályoztatott, részleges diszfunkcióval küzdő, magatartászavaros, stb.) gyermekeket, a térségből a 2007/08. tanévben 12 főt

Pályaválasztási tanácsadást 1 intézmény, a balatonföldvári szervez a 8. évfolyamos tanulói számára saját költségvetése terhére. A többi intézmény számára a pályaválasztási tanácsadással kapcsolatos szolgáltatást a Somogy Megyei Pályaválasztási Tanácsadó biztosít. A kistérségben önkormányzati fenntartásban, teljes körű ellátást biztosító szakszolgálati intézmény nem működik.

Nevelési tanácsadást a siófoki Nevelési tanácsadó, képességvizsgálatot a megyei fenntartású Tanulási Képességvizsgáló, Tanácsadó és Rehabilitációs Intézet végez.

A kistérség szakszolgálati ellátására vonatkozóan megállapítható, hogy a tanulólétszám csökkenése mellett a szolgáltatásban részesülők száma nem csökkent, tehát arányában növekedett a szolgáltatás mennyisége.

Gyermekjóléti alapellátás: bölcsődei szolgáltatást csak Balatonszemesen a Nyitnikék Óvoda tagintézménye biztosít elsősorban a település területén élő családok számára, de fogad gyermekeket a társulás más településéről is.

Családi napközi, házi gyermekfelügyelet, illetve családok átmeneti otthona egyáltalán nem működik a társulás területén.

Az értelmileg enyhe fokban sérült, illetve halmozottan sérült tanulók számára szegregált nevelés-oktatás keretében az érintett önkormányzatok támogatásával biztosít ellátást az alapítványi iskola.

Az iskolák/többcélú, közös igazgatású intézmények fenntartására létrehozott mikrokoztereti társulások.

Sorszám:	Mikrokoztereti társulás neve, tagjai (önkormányzatok):	Székhely intézménye:	Intézményegységek:	Telephelyek:	Alapfeladatok:	Felügyeleti szerv:
1.	Önkormányzati Iskolafenntartó Társulás: Balatonföldvár, Bálványos, Kereki, Kőröshegy, Pusztaszemes, Szántód	Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola, Balatonföldvár	-	-	nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó oktatás 1-8. évfolyamon	Alapító önkormányzatok képviselőiből álló társulási tanács
2.	Önkormányzati Iskolafenntartó Társulás: Kőröshegy, Balatonföldvár, Bálványos, Kereki, Pusztaszemes, Szántód	Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Kőröshegy, Petőfi u. 87.	óvoda általános iskola 1-4 évf. 5-8. évf. művészetoktatási intézmény	Kőröshegy, Petőfi S. u. 77. Kőröshegy, Petőfi S. u. 73. Kőröshegy, Petőfi S. u. 87. Kőröshegy, Kossuth L. u. 16.	nappali rendszerű, ált. műveltséget megalapozó okt. 1-8 évf. táncművészet (néptánc)	Kőröshegy Község Önkormányzat képviselő-testülete
3.	Balatonszárszó Székhelyű Intézményfenntartó Körzet: Balatonszárszó, Balatonőszöd, Kötcsé, Nagyecsepely, Teleki, Szólád	József Attila Általános Iskola és Óvoda ÁMK, Balatonszárszó	Óvoda Iskola Zeneiskola	-	nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó okt. 1-8 évf. zeneművészet (fúvós, gitár, zongora, tanterem) 6+4 évf.	Balatonszárszó Község Önkormányzat Képviselő-testülete
4.	Balatonszemes Székhelyű Iskolai Körzet:	Reich Károly Általános- és Zeneiskola,	általános iskola 1-8 évf.	-	általános műveltséget megalapozó okt. 1-8,	Balatonszemes Község Önkormányzatának

	Balatonszemes, Balatonöszöd	Balatonszemes	zeneiskola 6+6 évf.	-	SNI integrált, fejlesztői felkészítés, zeneművészet (legf. 12 évf.)	Képviselő-testülete
5.	Kötccse Székhelyű Iskolai és Óvodai Körzet: Kötccse, Nagycsepely, Teleki	Kötccsei Általános Iskola - Óvoda, Kötccse	óvoda általános iskola 1-4 évf.	-	nappali rendszerű általános műveltséget megvalósító okt. 1-4 évf. SNI tanulók integrált nevelése-oktatása	Kötccse, Nagycsepely, Teleki Önkormányzatok Képviselő-testülete
6.	Balatonföldvár Székhelyű Zeneiskolai Intézményfenntartó Körzet: Balatonföldvár, Kereki, Szántód	Ránki György Zeneiskola, Balatonföldvár	alapfokú művészetoktatás, zeneművészeti ágazat, 12 évfolyam (2 előképző, 6 alapképző, 4 továbbképző) fafűvós, gitár, részfűvós, ütős, zongora, szolfézs tanszakokra	-		Önkormányzati Zeneiskola-Fenntartó Társulás
7.	Balatonszemes székhelyű, szegregált intézmény (A kistérségi feladatellátástól függetlenül az egész térség területéről történő beiskolázással, ill. térségen kívüli beiskolázással)	Beszédjavító Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat	-	-	- SNI tanulók nappali rendszerű oktatása 1-8 évfolyamon, - pedagógiai szakszolgálat: logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, korai gondozás, fejlesztő felkészítés	AGAPÉ - Beszédképzés és Tanulási Nehézségekkel Küzdő Gyermek Alapítványa, Somogy Megyei Önkormányzat

3.6. A társulás területén élő 3-18 éves korosztály alapfokú közoktatási (óvodai és iskolai) feltételeinek vizsgálata

3.6.1. Óvodáztatás¹¹

A térség településeinek közel 50 %-án nincs óvoda. Az alacsony óvodáskorú gyermeklétszám miatt az itt lakók gyermekeit- megállapodás szerint - más települések óvodáiban látják el (Lásd: 9. sz. táblázat)

A kistérségben az óvoda, mint intézmény egyáltalán nem jelenik meg az alábbi településeken: Teleki, Nagycsepely, Balatonöszöd, Bálványos, Pusztaszemes, Szántód

10. sz. táblázat

Óvodai nevelést ellátó intézmények

Óvoda	Tagintézménye	Ellátandó település
Balatonszemes „Nyitnikék” Óvoda	Bölcsőde	Balatonszemes Balatonöszöd
Balatonföldvár „ Mesevár” Óvoda		
	Bálványos Kereki	Pusztaszemes Szántód
Kötcse Általános Iskola és Óvoda		Kötcse Teleki Nagycsepely
Kőröshegy Általános Iskola Óvoda és Alapfokú Művészeti Intézmény Szivárvány Művészeti Modellóvoda		Kőröshegy Pusztaszemes Szántód, Kereki Balatonföldvár
Balatonszárszó ÁMK Napköziotthonos Óvoda		Balatonszárszó
	Szólád	Szólád

- Önkormányzati fenntartásban, önálló óvodai intézményként működik Balatonszemes Nyitnikék Óvodája, és társulási megállapodás alapján végzi Balatonöszöd óvodáskorú gyermekeinek óvodai nevelését.
- Közös igazgatású intézmény keretei között működik az óvoda Kőröshegyen. Mikrotársulásban látja el Pusztaszemes, Kereki, Szántód, Balatonföldvár gyermekeit.
- Az ÁMK Napköziotthonos Óvodája (Balatonszárszó), melynek tagintézménye Szólád, szintén társulási megállapodás alapján látja el feladatát.
- Önkormányzati Óvodafenntartó Társulás formában mikrocentrumban működő Mesevár Óvoda (Balatonföldvár, Kőröshegyi u. 13.) és tagintézményeik Bálványos, Kereki Óvodák fogadják Pusztaszemes, Szántód óvodáskorú gyermekeit

¹¹ A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás középtávú közoktatás-fejlesztési terve

- Kötce óvodájában szintén társulási megállapodással történik a kötcei, teleki és nagycepelyi óvodáskorúak ellátása.

A Nyitnikék Óvodában működő egy bölcsődei csoportban a két évesnél idősebb gyermekek ellátása történik.

A térség 8 óvodai intézményére jellemző a település nagyságától függően az 1-3 óvodai csoportban történő működés. Egy csoportos óvodák a kisebb lélekszámú településeken működnek: Bálványos, Kereki, Kötce, Szólád, amelyek Kötce kivételével tagintézmények. Az óvodai csoportok heterogén, osztatlan szervezésűek, kivétel a Nyitnikék Óvoda Balatonszemesen, ahol életkori bontás a csoportszervezés alapja.

11.sz. táblázat

Óvodai étszámok és csoportszámok

Nevelési év	Kis csoport	Közép-ső csoport	Nagy csoport	Osztatlan csoport	Csoportok száma	Kiscsoportba járó óvodások	Közép-ső csoportba járó óvodások	Nagy csoportba járó óvodások	Osztatlan csoportba járó óvodások	Gyermekek létszám	Átlag létszám
2005/2006.	1	1	2	11	15	41	36	47	206	330	22
2006/2007.	2	1	2	10	15	61	33	43	191	328	21,9
2007/2008.	1	1	2	10	14	26	21	22	206	275	19,6

A 1-3 éves korú gyermekek ellátására intézményrendszer nem alakult ki, a térségben élő 0-2 éves korú 260 kisgyermek) nevelési szintere elsősorban a család.

12. sz. táblázat

Az óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben

	B.földvár	B.özsöd	B.szár-szó	B.sze-mes	Bálvá-nyos	Kereki	Kőrös-hegy	Kötce	Nagy-cepely	Pusztaszemes	Szántód	Szólád	Teleki	Összesen
Óvodai intézmények száma	1	-	1	1	0	0	1	1	-	-	-	0	-	5

Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	1	B. szemes	2	1	1	1	1	1	Kötcse	Kereki	Ki	Bálványos	1	Kötcse	8
Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	75	-	60	75	25	25	50	25	-	-	-	20	-	355	
Óvodába beíratott gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	70/ 1 ¹²	(14) 1 ¹³	42/ 4	58/ 1	19	15	34	26	-	(8)	(9)	16 8	-	275 / 14	
Óvodába beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma	10	-	4	12	11	1	5	3	3	(2)	(1)	10	6	65	
Óvodába beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	5	-	0	0	1	0	0	2	1	0	0	2	5	16	
Az óvodába be nem íratott 3. életévüket betöltött gyermekek száma	1	-	0	1	0	1	0	0	-	0	0	0	-	3	
Az óvodába be nem íratott 3 évet betöltött HHH gyermekek száma	0	-	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	-	0	
Gyógypedagógiai nevelésben részesülő óvodás gyermekek száma (integráltan neveltek nélkül)	0	-	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	-	0	
Az óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	3	-	2	3	1	1	2	1	-	0	-	1	-	14	

Az óvodába beíratott gyermekek száma 275 fő. Az óvodai férőhelyek száma a kistérség óvodáiban 355, amely elégséges a kistérség óvodáskorú gyermekeinek fogadására. Mind a nyolc feladat ellátási helyen lehetőség van a 3 év alatti HH gyermekek fogadására is.

Az óvodába beíratott hátrányos helyzetű gyermeke száma összesen 73 fő, ebből 16 fő halmozottan hátrányos helyzetű. A HH gyermekek fejlesztése szempontjából a legkritikusabb intézmények: Bálványos (58%), Szólád (62%) és Kötcse (46%)

A halmozottan hátrányos helyzetű óvodás korú gyermekek legnagyobb arányban a kötcsei óvodában található, ennek egyik magyarázata lehet, hogy a kötcsei óvoda fogadja a Bálványos és Nagycsepely, eleki településeken élő nagyobb számban hátrányos helyzetű családok óvodáskorú gyermekeit.

¹² SNI-is gyermekek száma

¹³ Más településen jár óvodába

A kistérség területén jellemzően minden 3. életévet betöltött gyermek óvodai nevelésben részesül. Balatonföldvár, Balatonszemes és Bálványos településeken 1-1 olyan gyermek van, aki betöltötte a 3. évet, de még nem óvodás. Közöttük HH vagy HHH gyermek nem található.

Az óvodai korcsoportban az SNI-s gyermekek számáról nem rendelkezünk megbízható adatokkal. A beérkezett jegyzői és intézményi adatlapok alapján **3 fő SNI-s gyermek száma a térség óvodáiban**, ugyanakkor a korábbi adatszolgáltatás¹⁴ alapján, - ha nem is nagy számban-, **14 fő 3-6 év közötti SNI-s gyermeket** tartottak nyilván. Miután az esélyegyenlőség szempontjából a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésével-oktatásával kapcsolatos feltételek vizsgálata prioritást élvez, ezért a helyzetelemzés során a korábban megadott 14 fő SNI-s gyermeket vettük figyelembe.

3.6.2. Alapfokú oktatást ellátó intézmények

A kistérségben a többcélú társulás megalakulásától függetlenül a településméreték és -távolságok miatt (pl.: Kőröshegy és Balatonföldvár egybeépülése) hagyománya volt a társulásban történő feladatellátásnak.

Sajátosan 6-6 önkormányzat két központtal (Balatonföldvár, Kőröshegy) is tart fenn ugyanarra a feladatra intézményt, így a bejáró tanulók számára tradicionálisan nem állapítottak meg kötelező beiskolázási körzetet. (8. sz. táblázat 1., 2.)

A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás területén 4, mikrotársulás által fenntartott általános iskola működik 8 évfolyammal: Kőröshegy, Balatonföldvár, Balatonszárszó, Balatonszemes központtal, valamint egy 4 évfolyamos intézmény Kötcsé központtal. (8. sz. táblázat 1-5.)

A közoktatásról szóló törvény 26.§ (1) bekezdése definiálja az általános iskola fogalmát, a 26.§ (3) bekezdése meghatározza, hogy a 8 évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő intézmény - ez esetben a kötcséi - tagintézményként működhetne, mivel az OKÉV-hez fennmaradásra kérelmet nem nyújtott be a fenntartó.

A kistérségben önállóan fenntartott intézmény - az alapítványi iskola kivételével, amely nem kötelező települési önkormányzati feladatokat lát el - nincs. A többcélú társulás megalakulása előtt is ugyanez volt a struktúra. (8. sz. táblázat 7.)

Általános iskola az alábbi öt településen működik:

- Balatonföldvár: Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola
- Balatonszárszó: ÁMK József Attila Általános Iskola
- Balatonszemes: Reich Károly Általános és Zeneiskola
- Kőröshegy: Általános Iskola , Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Kötcsé: Általános Iskola és Óvoda (1-4. évf.)

A Társulás területén az AGAPÉ ALAPÍTVÁNY által fenntartott alapfokú általános iskola

- Balatonszemes: Beszédjavító Általános Iskola és Egységes Szakszolgálat.

:

A kistérségben - sajátos helyzete miatt - középfokú intézmény nincs. Általános iskola után a tankötelezettség teljesítése jellemzően a közeli siófoki, balatonboglári, fonyódi középfokú intézményekben történik.

¹⁴ Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás középtávú közoktatás - fejlesztési terv

13. sz. táblázat

Az általános iskolai feladatellátás jellemzői a kistérségben

	B.földvár	B.öszöd	B.szárszó	B.zemes	Bálváros	Kereki	Kőröshegy	Kötécse	Nagy-csenely	Pusztaszemes	Szántód	Szólád	Teleki	Összes
Ált. iskolai intézmények száma	1	0	1	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Általános iskolai feladatellátási helye, száma	1	Balatonszemes ¹⁵	1	2	Balatonföldvár	Kőröshegy	Balatonföldvár	Kőröshegy	1	1	Balatonszárszó	Balatonföldvár	Kőröshegy	6
Osztálytermek száma (gyógyped. okt. együtt)	15+ 3 szt.	- ¹⁶	13+ 2* szt.	15	-	-	11	5	-	-	-	-	-	59+ 5 sz.t
Az ált. isk. osztá-	-	-	10	16	-	-	8	4	-	-	-	-	-	40

lyok száma	12													
Általános iskolai tanulók száma	246	n.a.	178	148 38	(45)	(44)	130	47	(20)	(30)	(27)	(30)	(24)	787
Magántanulók száma	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Sajátos nevelési igényű tanulók száma	4	n.a.	4	21+ 38	-	-	8	5	-	-	-	-	-	80
Gyógyped. okt.-ban részesülő tanulók száma (integráltan oktatott SNI nélkül)	0	-	0	38	--	-	2	0	-	-	-	-	-	40
HH tanulók száma	28	n.a.	67	17+ 10	(22)	(8).	27	27	(36 17)	(4)	(0)	(13)	(24)	176
HHH tanulók száma	6	n.a.	0	0+ 10	(3)	(6)	0	24	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	40
A napközis tanulók száma	53	n.a.	72	53	(32)	(26)	95	40	n.a.	(2)	(16)	(13)	n.a.	313
Átmeneti és tartós állami nevelésbe vettek száma	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.	10	0	n.a.	0	0	0	(6)	10

A kistérség hét településén nem működik általános iskola: Az itt lakó gyermekek számára az alapfokú oktatást társulási megállapodás alapján más településen található általános iskola biztosítja. A 11. sz. táblázatból leolvasható, hogy a 13 településen élő 6-14 éves korosztály számára az általános iskolai oktatás vagy a lakóhelyén, vagy egy közeli településen (10km-es távolságon belül) vehető igénybe.

A kistérség településein található 5 önkormányzati / társulási fenntartású, 1 alapítványi fenntartású általános iskola 787 tanulót fogad. A kistérség általános iskolai összlétszáma alapján elegendő a hat általános iskola által biztosított 60 osztályterem, kiegészülve az 5 db szaktanteremmel. Egy osztályteremre átlagosan kevesebb, mint 14 tanuló jut. A demográfiai adatok ismeretében újabb osztálytermek kialakítására nem lesz szükség., a hátrányos helyzetű tanulók oktatásának intézményi feltételrendszere biztosított. A hátrányos helyzetű tanulók aránya a kistérségen belül 22,4%, 176 fő. Közülük 40 tanuló, a HH tanulók 22,7 %-a halmozottan hátrányos helyzetű.

A sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nevelése-oktatása integrált és szegregált formában is megtalálható a kistérségben. Az önkormányzati / társulási formában működtetett intézményekben jellemzően integrált oktatás folyik mind a halmozottan hátrányos, mind pedig a sajátos nevelési igényű gyermekek tekintetében.

14. sz. táblázat

SNI tanulók aránya a kistérség iskoláiban

	Összes tanuló	SNI tanuló integrált	SNI tanuló szegregált	SNI tanuló aránya integrált	SNI tanuló aránya szegregált
Balatonföldvár	246	4	0	1,6	0

Balatonszárszó	178	4	0	2,2	0
Balatonszemes Reich K.	148	21	0	14,2	0
Balatonszemes Beszédjavító	38	0	38	0	100
Köröshegy	130	8	0	6,2	0
Kötcse	47	5	0	10,6	0
Összes:	787	42	38	50	50

A legmagasabb az integráltan oktatott SNI-s tanulók száma (21fő) Balatonszemes Reich Károly Általános Iskolában. Az összes tanulóhoz viszonyított arányuk 14,2%, az országos átlag kétszerese.

Az AGAPÉ Alapítvány által fenntartott Beszédjavító Általános Iskolában 38 fő sajátos nevelési igényű gyermek tanul szegregált formában. Az iskola a kistérség területéről és azon kívülről is fogadja az SNI-s (értelmileg sérült, tanulásban akadályoztat, részleges diszfunkcióval küzdő magatartászavaros gyermekeket. A kistérségen kívülről érkező gyermekek száma a 2007/2008. tanévben 12 fő.

Az általános iskolákban nyilvántartott magán tanulók száma elhanyagolható, az összesített adatlapok alapján mindössze 1fő.

A napközi otthoni szolgáltatást a kistérség minden iskolája biztosít. A szolgáltatást igénybevevő tanulók összlétszáma a kistérségen belül: 313 fő.

A köröshegyi iskola 130 tanulója közül 10 átmeneti ill. tartós állami nevelésben részesül.

A kistérségben - sajátos helyzete miatt - középfokú intézmény nincs. Általános iskola után a tankötelezettség teljesítése jellemzően a közeli siófoki, balatonboglári, fonyódi középfokú intézményekben történik.

3.6.3. Alapfokú művészetoktatást ellátó intézmények¹⁸

Az alapfokú művészetoktatást öt intézmény látja el a kistérségben.

A térség alapfokú művészetoktatási feladatait egy, önállóan működő zeneiskolában és ezen kívül négy többcélú intézményben látatják el, melyek közül 2 intézményben folyik néptánc, a többiben zenei képzés. (8. sz. táblázat 6.) A kistérség valamennyi mikrocentrumában helyben ellátott feladat az alapfokú művészetoktatás.

- Balatonföldvár, Ránki György Zeneiskola (Kereki, Szántód, Balatonföldvár közös fenntartásban) *zeneművészeti tagozat*
- Balatonszemes, Reich Károly Általános Iskola és Zeneiskola (a balatonszemesi intézményfenntartó körzet gyermekei számára) *zeneművészeti tagozat*
- Balatonszárszó, ÁMK Zeneiskola (6 önkormányzat társulásában) *zeneművészeti tagozat*
- Köröshegy, Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (a köröshegyi intézményfenntartó körzet gyermekei számára) *néptánc tagozat*
- Kötcse, Általános Iskola és Óvoda (zeneművészet, néptánc tagozat)

A kistérség valamennyi önkormányzata - az intézményi mikrotársulások fenntartásával és feladatainak meghatározásával - többletként felvállalta az alapfokú művészetoktatást.

3.7. A településen élő óvodás gyermekek, általános iskolás tanulók száma, eljárók száma

15. sz. táblázat

Óvodák

Település	Összesen	Helyben	HH/HHH	Más településre eljár	HH/HHH	Társuláson belüli településre	HH/HHH	Társuláson kívüli településre	HH/HHH
Balatonföldvár	54	52	2/1	2	0/0	2	0/0	0	0
Balatonöszöd	11	-	-	11	0/0	11	0/0	0	0
Balatonszárszó	41	41	4/n.a.	0	0/0	0	0	0	0
Balatonszemes	48	47	0/0	1	0/0	0	0	1*	0/0
Bálványos	19	18	10/1	1	0/0	1	0/0	0	0
Kereki	15	10	1/0	5	0/0	5	0/0	0	0
Kőröshegy	33	33	1/1	n.a.	n.a.	0	0	0	0
Kötcse	11	11	3/2	0	0	0	0	0	0
Nagyecsepely	5	-	-	5	3/1	5	3/1	0	0
Pusztaszemes	8	-	-	8	2/0	8	2/0	0	0
Szántód	9	-	-	9	1/0	9	1/0	0	0
Szólád	16	15	8/2	1	0/0	1	0/0	0	0
Teleki	10	-	-	10	6/5	10	6/5	0	0
Összes:	280	227	29/7	53	9/6	52	9/6	1	0

A társulás összes óvodás korú gyermeke (280 fő) közül 227 gyermek óvodai ellátása helyben történik. Az eljárók 1 fő kivételével a társuláson belüli településen veszik igénybe az óvodai ellátást. Az **eljárók száma 54 fő azaz az összes óvodába járó gyermek 19,3 %-a.** Balatonöszöd, Pusztaszemes, Nagyecsepely, Szántód Teleki településeken nincs óvoda, innen a társulási megállapodás szerinti intézményekbe járnak el a gyerekek. Kereki esetében a településen élő óvodáskorúak közül 5 óvodás szülei választották a balatonföldvári

„Mesevár” Óvodát. Az eljárók között a hátrányos helyzetűek száma 29 fő, az összes eljáró 13%-a.

Azokon a településeken, ahol az óvodai ellátás helyben biztosított, nem jellemző az óvodás korú gyermek más településre történő eljárása.

16. sz. tábla

Általános iskolák

Település	1-8								
	Összes	Helyben	HH/ HHH	Más tel.- re	HH/ HHH	Társuláson belüli	HH/ HHH	Társulá- son. kívüli	HH/ HHH
Balatonföldvár	126	120	6/3	4	3/0	4	3/0	0	0
Balatonöszöd	37	0	0/0	37	n.a.	37	n.a.	0	0
Balatonszárszó	102	102	33/0	0	0	0	0	0	0
Balatonszemes	103	101	17/0	2	0/0	0	0	2*	0/0
Bálványos	45	0	0/0	45	22/3	45	22/3	0	0
Kereki	44	0	0/0	44	8/6	44	8/6	0	0
Köröshegy	112	111	1/1	1	1/0	0	0	1	1/0
Kötcse	52	26	11/11	26	2/3	26	2/3	0	0
Nagycsepely	20	0	n.a.	20	n.a.	20	n.a.	0	n.a.
Pusztaszemes	30	0	0/0	30	4/0	30	4/0	0	0
Szántód	27	0	0/0	27	0/0	27	0/0	0	0
Szólád	30	0	0/0	30	13/2	30	13/2	0	0
Teleki	24	0	n.a.	24	n.a.	24	n.a.	0	n.a.
Összes	752	460	68/15	290	53/14	287	52/14	3	1/0

A kistérség településein élő iskolás korúak száma 745 fő, közülük 481 fő, az összes tanuló 64,5%-a helyben jár iskolában, **264 fő pedig eljáró tanuló (35,4%)**. Az összes eljáró tanuló 98,8%-a a társuláson belüli iskolába jár, csupán az eljárók 1,8%-a veszi igénybe a társuláson kívüli alapfokú oktatást. **Az eljárók 19,3%-a hátrányos helyzetű.**

3.8. A kistérségben élő óvodás gyermekek, általános iskolás tanulók száma a bejárók száma

17. táblázat

Óvodák

Település	Óvoda									
	összes	Bejárók	tömegközlekedés	HH/HHH	Isk.busz	HH/HHH	Falu-gondnok	HH/HHH	egyéni	HH/HHH
Balatonföldvár	70	18	5	51	3	2/0	0	0	15	0/0
Bálványos	19	1	1	0/0	0	0	0	0	0	0/
Kereki	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balatonszárszó	42	1	0	0	0	0	0	0	1	0/0
Szólád	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balatonszemes	58	11	0	0	0	0	0	0	11	0/0
Kőröshegy	34	13	9	1/1	2	0	0	0	2	0/0
Kötcse	26	15	0	0	15	9/6	0	0	0	0
Összes:	275	59	15	5/2	20	11/6	0	0	29	0/0

Nincs bejáró gyermek Kereki és Szólád Óvodájában.

Az intézményfenntartó társulás keretében fogadja a bejáró óvodásokat Balatonföldvár Me-sevár Óvodája Pusztaszemesről és Szántódról; Balatonszemes Nyitnikék Óvodája Balatonöszödről a gyerekeket. A kötcsei óvoda szintén társulási megállapodás alapján fo-gadja Nagycsepely és Teleki községek területéről az óvodás korú gyermekeket.

Kőröshegy Szivárvány Művészeti Modellóvoda is fogad bejáró tanulókat. (13 fő: Pusztaszemesről 7, Kerekiből 2, Szántódról 3, Balatonföldvárról 3 fő)

A bejáró gyermekek száma 0-18 fő között változik intézményenként, **a legmagasabb a be-járók aránya Kötcse óvodájában (57,7%)**, ahol az egy vegyes csoportnyi gyermek két te-lepülésről, Telekiből és Nagycsepelyről jár be. A bejárás körülményeinek javítása érde-kében Kötcse és Balatonföldvár óvodáiba járó gyermekek utaztatása szervezeten történik. **A bejáró gyermekek nem kizárólagosan a hátrányos helyzetűek közül kerülnek ki.**

A kistérség területén a 275 fő óvodai ellátásban részesülő gyermek közül 59 fő nem a lak-helyén, hanem attól távolabbi településen jár óvodába. Ez a szám az óvodáskorúak jelen-legi létszámának 21%-a. A bejárás feltételeit elsősorban a szülők biztosítják saját személy-gépkocsival. Az óvodáskorúak tömegközlekedési eszközökön való utaztatása meglehetősen magas (20 fő). A bejáró óvodáskorú gyermekeknek 25,4%-a hátrányos helyzetű.

18. sz. táblázat

Általános Iskolák

Település	1- 8									
	Összes	bejárók	tömegköz _	HH/HHH	Isk.busz	HH/HHH	Falu- gondnok	HH/HHH	egyéni	HH/HHH
Balatonföldvár	246	126	80	16/0	45	4/3	0	0	0	0
Balatonszárszó	178	76	0	0	76	34/0	0	0	0	0
Balatonszemes	148	37	34	0	0	0	0	0	3	0
Köröshegy	130	56	52	0	0	0	4	0	0	0
Kötcsé	47	21	0	0	21	16/13	0	0	0	0
Összes*:	749	316	166	16/0	142	54/16	4	0	3	0

*Alapítványi iskola tanuló létszáma nélkül

A kistérség iskoláiban a bejárók száma viszonylag magas, hiszen a 13 település fenntartója az alapfokú oktatást önkormányzati/intézményfenntartói társulási formában öt* helyszínen valósítja meg. Így minden alapfokú oktatást biztosító intézménybe vannak bejáró tanulók. A **bejárók aránya (42 %)** azaz minden öt tanuló közül kettő bejáró.

Figyelmet érdemel a más településről bejáró tanulók számának, különösen pedig arányának vizsgálata. **Balatonföldváron** a más településről **bejáró tanulók aránya a legmagasabb 51 %**, Balatonszárszón ez az arány 42 %, Köröshegyen 43 %. A legalacsonyabb az arány Balatonszemesen (25 %).

Az alsó tagozatot fenntartó **Kötcsén** (a településen Teleki és Nagycsepely és részben Szólád gyermekei is tanulnak), **a nem helybéliek aránya 44 %**.

A bejáró tanulók közlekedési feltételeit vizsgálva elmondható, hogy a 316 bejáró tanulóból 308 (97 %) tömegközlekedési eszközzel és iskolabuszsal* jár iskolába. A bejáró tanulók közül a hátrányos helyzetű tanulók aránya 22 %.

*A társulás és az intézményfenntartók iskolabuszt nem működtetnek, a távolságok viszonylag kicsik, a tömegközlekedés jó. A bejárást többségüknek szervezeten oldják meg a Volántól vásárolt szolgáltatás formájában. Ezeket a járatokat csak diákok utaznak kísérővel, tehát iskolabusz szolgáltatásnak minősül.

3. 9. A tanulói összetételre, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának ki- egyenlítetttségére vonatkozó adatok vizsgálata

19. sz. táblázat

Óvoda

Intézmény neve	Gyermek-, tanulólétszám az intézményben

	Összes	HH/HHH	SNI
Mesevár Óvoda Balatonföldvár	70	10/ 5	1
Tagóvoda Bálványos	19	11/ 1	0
Tagóvoda Kereki	10	1/0	0
ÁMK Napköziotthonos Óvoda Balatonszárszó	42	4/ 0	4
Tagóvoda Szólád	16	10/ 2	8
„Nyitnikék” Óvoda Balatonszemes	58	12/ 0	1
Általános Iskola, Szivárvány Művészeti Modellóvoda Kőröshegy	34	5 /0	0
Általános Iskola és Óvoda Kötcsé	26	12/8	0
ÖSSZES.	275	65/16	14

A hátrányos helyzetű gyermekek óvodai arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó vizsgálatok megállapításai:

A hátrányos gyermekek az egyes óvodai intézményekben eltérő mértékben vannak jelen. Kötcsé, Szólád és Bálványos óvodájában nagyobb arányú a hátrányos helyzetű gyermekek száma, az óvodába járók több, mint 50 % -ára jellemző a hátrányos helyzet.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek azonosítására vonatkozó adatszolgáltatások mind a települési, mind az intézményi adatlapon hiányosak. Ennek oka lehet, hogy a szülők nem nyilatkoztak iskolai végzettségükről, így nem állapítható meg, hogy a jelenleg érvényes jogszabály szerint hányan tartoznak a HHH gyermekek csoportjába.

Mind a települési, mind az óvodai iskolai adatlapokon az adatszolgáltatás ellentmondásos, amely arra enged következtetni, hogy az adatszolgáltatás nem támaszkodott a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kritériumára vonatkozó törvényi háttérre (Kt. 121. § (1))

A fentiek miatt **nem állapítható meg** egyértelműen, hogy óvodai intézményekben, tagintézményekben kiegyenlített-e a **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya**, azaz nem haladja-e meg az egyes intézmények/tagintézmények között a HHH gyermekek közötti különbség a 25%-ot.

Az adatszolgáltatás alapján a **kötcséi óvodában a HHH gyermekek aránya 30,7%**. A többi óvodához viszonyítottn a legmagasabb. (A HHH gyermekek aránya a Balatonföldvár 7%, Bálványos: 5%, Kereki 0%, Balatonszárszó 0%, Szólád12,5 %, Balatonszemes 0%, Kőröshegy 0%)

A sajátos nevelési igényű gyermekek a kistérség óvodáiban 2007-ben a 275 összlétszámhoz viszonyítva kis létszámban vannak jelen (**14 gyermek**). Nevelésük a többi gyermekkel együtt, integráltan történik. Kiemelt figyelmet érdemel **Szólád (8 fő)**, ahol a **gyermekcso-**

port fele sajátos nevelési igényű. A sajátos nevelési igény megjelenik még Balatonföldvár, Balatonszemes (1-1 fő) és Balatonszárszó (4 fő) óvodáiban.

A balatonszárszói óvodában **egy enyhén értelmi fogyatékos** gyermeket nevelnek, a jelenlegi adatok alapján **középsúlyos fogyatékos**sággal élő nincs a kistérség óvodáiban.

Külön figyelmet igényel Balatonföldváron a Mesevár Óvodában nevelkedő **2 fő nagyothalló és siket** gyermek, valamint a Nyitnikék Óvodába járó **beszéd fogyatékos óvodás (1 fő).**

Iskola

Intézmény neve	Gyermek-, tanulólétszám az intézményben			Tanulólétszám az iskolában az osztályszervezés módja szerint								
	Összes	HH/HHH	SNI	Normál (általános) tanterv			Emelt szintű oktatás és/vagy két tanítási nyelvű iskolai oktatás			Gyógypedagógiai tagozat		
				Összes	HH/HHH	SNI	Összes	HH/HHH	SNI	Összes	HH/HHH	
Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola Balatonföldvár	246	28/ 6	4	246	28/6	4	0	0/0	0	0/0	0	0/0
ÁMK József Attila Ált. Iskola Balatonszárszó	178	67/ 0	4	178	67/0	4	0	0/0	0	0/0	0	0/0
Reich Károly Általános és Zeneiskola Balatonszemes	148	17/0	21	148	17/0	21	0	0/0	0	0/0	0	0/0
Beszédjavító EGYI Balatonszemes	38	10/10	38	0	0/0	0	0	0/0	0	0/0	38	10/0
Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Kőröshegy	130	27/0	8	128	27/0	6	0	0/0	0	0/0	2	0/0
Általános Iskola és Óvoda Kötce	47	27/24	5	47	27/24	5	0	0/0	0	0/0	0	0/0
ÖSSZES:	787	176 / 40	80	747	166/40	40	0	0/0	0	0/0	40	10/0

A hátrányos helyzetű tanulók iskolai arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó vizsgálatok megállapításai:

A térség településein összesen 787 fő az általános iskolai oktatásban résztvevő tanulók száma. Közülük 176 fő hátrányos (22%) helyzetű tanuló, akik közül 40 fő halmozottan hátrányos (22.7%) helyzetű.

A térség általános iskoláiban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)tanulók aránya **nem kiegyenlített.**

A hátrányos helyzetű tanulók aránya a kistérség intézményei között:

- **Kötcse 27fő (57%),**
- Balatonszárszó 67fő (37,6 %)
- Balatonszemes Beszédjavító 10fő (26,3%)
- Kőröshegy (20, 7%)
- Balatonföldvár (12.9%)
- **Balatonszemes Reich K. (11,4%)**

A HHH aránya a kistérség intézményei között:

- **Kötcse 24 fő(51%),**
- Balatonszárszó 0fő (0%)
- Balatonszemes Beszédjavító fő (26%)
- Kőröshegy 0fő (0%)
- Balatonföldvár 28fő(2,4%)
- **Balatonszemes Reich K. (0%)**

A 11/ 1994. (VI.8.) MKM rendelet 11/2007. (III.14.) rendelet módosítás 39./E § (2,) , (3.) pontja értelmében a kötcsei iskolában a HHH tanulók aránya meghaladja a 25% különbséget az összes többi intézmény vonatkozásában. E rendelet alapján a kistérség intézményei között , ha kis mértékben is, de a szegregált oktatási forma tapasztalható.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek azonosítására vonatkozó adatszolgáltatás mind a települési, mind az intézményi adatlapon hiányosak, nem egyértelműek. Ennek oka lehet , hogy a szülők nem nyilatkoztak iskolai végzettségükről, illetve a visszavezethető az adatszolgáltatás pontatlanságára is.

Mind a települési, mind az óvodai iskolai adatlapokon az adatszolgáltatás ellentmondásos , amely arra enged következtetni, hogy az adatszolgáltatás nem támaszkodott a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kritériumára vonatkozó törvényi háttérre (Kt. 121. § (1))

A sajátos nevelési igényű tanulók aránya a teljes általános iskolai populációban az országos átlagot (7%) meghaladó mértékű. (10%).Kiemelkedően magas a sajátos nevelési igényű tanulók aránya Balatonszemes Reich Károly Általános Iskolában (14%) valamint a szegregált oktatást folytató Beszédjavító Általános Iskolában (100%)

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása az önkormányzati/társulási formában fenntartott intézményekben jellemzően integrált, az alapítványi iskolában szegregált formában történik.

A sajátos nevelési igény indoka elsődlegesen a diszlexia és egyéb részképességzavarok megelőzése, kezelése.

Óvodák esetében a HH gyermekek alacsony száma miatt a HH gyermekek azonos csoportok közötti / belüli arányának vizsgálata nem releváns.

Az iskolákban a HHH tanulók száma ÉVFOLYAMONKÉNT (az intézmény egésze, azaz az összes feladatellátási hely vonatkozásában)

21.sz. táblázat

Iskolák

Osztály	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola			Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola			Balatonszemes Reich Károly Általá- nos és Zeneiskola			Köröshegy Általános Iskola és Óvoda			Kötcsse Általános Iskola és Óvoda			Balatonszemes Beszédjavító EGYI		
	Ösz- szese n	HH / HHH	SNI	Ösz- szese n	HH / HHH	SNI	Ösz- szese n	HH / HHH	SNI	Ösz- szese n	HH / HHH	SNI	Ösz- szese n	HH / HHH	SNI	Ösz- szese n	HH / HHH	SNI
1. osztály	24	6 / 1	-	15	3/0	0	18	0/0	2	8	3/0	1	13	7/6	0	6	3/0	6
2. osztály	28	2 / 2	-	13	7/0	0	20	5/0	2	9	2/0	1	9	7/6	1	1	0/0	1
3. osztály	28	2 / 0	-	12	5/0	0	19	3/0	5	18	3/0	-	14	6/5	1	1	1/0	1
4. osztály	29	6 / 1	-	22	7/0	0	15	1/0	2	17	7/0	2	11	7/7	3	6	0/0	6
5. osztály	36	4 / 1	1	21	9/0		16	1/0	3	20	2/0	1	0	0	0	6	2/0	6
6. osztály	26	3 / 0	1	26	9/0	1	25	2/0	0	17	6/0	1	0	0	0	0	0/0	0
7. osztály	33	1 / 1	-	37	13/0	1	19	1/0	4	21	2/0	2	0	0	0	11	3/0	11
8. osztály	42	4 / 0	2	32	14/0	2	16	4/0	3	20	2/0	-	0	0	7	1/0	7	
Összes:	246	28 / 6	4	178	67 / 0	4	148	17 / 0	21	130	27 / 0	8	47	27 / 24	5	38	10 / 0	38
%		11,3/ 21,4	1,6		37,6/ 0	2,2		11,4/ 0	14,1		20,7/ 0	6,1		57/88	10, 6		33/0	100

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók települések közötti arányának vizsgálata már kimutatta, hogy a települések iskolái között nem kiegyenlített a HHH tanulók eloszlása. Iskolai szinten a kötcsei iskolában arányaiban magasabb a HHH tanulók száma.

A fenti táblázat további adatot szolgáltat a HHH tanulók települések közötti arányának, illetve egy adott iskolán belül az évfolyamok közötti eloszlásának vizsgálatára.

A fenti adatokból megállapítható, hogy a kistérség iskoláinak azonos évfolyamait tekintve az 1-4. évfolyamon van jelentős - 25%-ot meghaladó - különbség a HHH tanulók aránya között minden évfolyamon. (Lásd. sz. táblázat)

22. sz. táblázat

A HHH tanulók évfolyamonkénti aránya az 1-4. évfolyamon a kistérség iskoláiban

Intézmény neve	HHH tanulólétszám aránya az intézményben			
	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
Gróf Széchényi Imre Általános Iskola Balatonföldvár	4%	7%	0	4%
AMK József Attila Ált. Iskola Balatonszárszó	0	0	0	0
Reich Károly Általános és Zeneiskola Balatonszemes	0	0	0	0
Beszédjavító EGYL Balatonszemes	0	0	0	0
Általános Iskola és Óvoda Kőröshegy	0	0	0	0
Általános Iskola és Óvoda Kötcsé	46%	66%	35,7	63,6

Intézményen belül minden vizsgált évfolyamon a kötcsei iskolában magas a HHH tanulók aránya.

A kistérség többi iskolájában a HHH tanulók száma az adatszolgáltatás alapján nem számottevő.

Kistérségi szinten az azonos évfolyamok tekintetében a kötcsei iskola 1-4. évfolyama és a többi iskola 1-4. évfolyama tekintetében a HHH gyerekek arány közötti különbség meghaladja a 25%-ot. A Kt. 39. § (D) pontja alapján ez szegregát oktatásnak minősül.

3.10. Az oktatás hatékonyságára vonatkozó adatok vizsgálata

3.10.1. Az országos kompetencia mérés eredményei

Az országos kompetenciamérések 2001 óta adnak lehetőséget arra, hogy képet kapjunk az egyéni tanulási esélyek szempontjából alapvetően meghatározó olvasás-szövegértés és matematika alkalmazás területén a tanulók egyéni, illetve iskolai szintű teljesítményeiről, illetve azokról a tényezőkről, amelyek a diákok teljesítményét befolyásolják.

A hazánkban eddig alkalmazott mérésekben a hozzáadott pedagógiai érték a tanulóktól a családi háttér alapján elvárt, illetve a tanulók által ténylegesen elért pontszám iskolai szintű különbsége. A családi háttér index több változó által együttesen alkotott mutató, együttesen jellemzi a tanuló szüleinek iskolai végzettségét, az otthoni szociális körülményeket és az otthoni tanulást segítő tényezők meglétének mértékét (értéke -2 és +2 között van, a pozitív szám jelent a tanulást támogató háttérrel). Kiszámításához egy többoldalas háttérkérdőívet töltenek ki a családok. Mivel a kitöltés csak önkéntes lehet, az iskolák egy részében nem állnak rendelkezésre ilyen adatok, azaz ott nem lehet az iskola által hozzáadott pedagógiai értékre következtetni, elvesz egy iskola-önértékelési és iskolafejlesztési esély.

Amelyik iskolában magas a hátrányos helyzetű tanulók aránya, ott különösen fontossá válik az abszolút teljesítmények mellett a pedagógiai hozzáadott értéket is figyelembe venni. A tanulói teljesítményekre vonatkozó kutatások alapján ennek oka, hogy Magyarországon a tanulók tesztekkel mért teljesítményét alapvetően a szülők iskolázottsága határozza meg.

23. sz. táblázat

Összehasonlító táblázat a 2004. évi országos kompetenciamérés átlagteljesítményei alapján¹⁹

Szint / Település	Matematika átlag 2004 HH/HHH n.a.		Szövegértés átlag 2004HH/HHH n.a.	
	6. évf.	8. évf.	6. évf.	8. évf.
Országos	505	500	509	500
Dél-dunántúli régió	497	493	503	496
Balatonszemes	582 (20,2) 3,6%	549(20,7)3,9%	553(40,3)7,8%	523(24,4)4,8%
Balatonszárszó	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Balatonföldvár	533	536 (30) 5,9%	536	566 (61) 12%
Köröshegy	497	464 (-2) -0,4%	505	462 (-2) -0,4%
Községi országos	478	473	484	472

A táblázatból látható, hogy a kistérség intézményei közül **Balatonszemes és Balatonföldvár** tanulóinak teljesítménye meghaladja az országos és a Dél-dunántúli régió átlagteljesítményét. A **köröshegyi** intézmény 6. osztályos tanulóinak teljesítménye matematikából eléri, szövegértésből kismértékben meghaladja a Dél-dunántúli régió átlagteljesítményét. (Balatonszárszó iskolai teljesítményéről nincs adatunk).

A köröshegyi iskola esetén azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni a családi háttérindex (HÉI) mutatót, amely -0,6. (A családi háttérindex alapján prognosztizálható, hogy az

iskola tanulóitól milyen teljesítmény várható el reálisan a kompetenciaméréseken.) A -0,6 családi háttérindex azt mutatja, hogy az intézményben viszonylag sok azoknak a tanulóknak a száma, akiket nem segíti a tanulásban az otthoni környezet (a szociokulturális háttér minősége, a szülők alacsony iskolai végzettsége, az otthoni tanulást segítő eszközök mennyisége). Így várható, hogy az iskola átlagos teljesítménye alacsonyabb szintű lesz, mint a jobb szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóké/tanulócsoporthé.

Mint korábban már leírtuk, egy adott intézmény pedagógiai munkájának sikerességét, eredményességét fejezi ki a hozzáadott pedagógiai érték, amely azt jelzi, hogy mekkora az intézményben az elvárt teljesítménytől való eltérés. Ha ez a szám pozitív, akkor az iskola hozzáad, ha negatív, akkor az iskola nem fejleszti jól a gyerekeket. A hozzáadott pedagógiai érték Balatonszemes és Balatonföldvár esetén magas és pozitív, tehát az iskola pedagógiai munkája eredményes volt. A kőröshegyi intézményben viszont ez a szám negatív (-2) a matematikai és az olvasás-szövegértési kompetenciák tekintetében egyaránt. (Vö. 18. sz., táblázat) Bár a családi háttérindex alapján - a tanulók szociokulturális helyzete miatt - prognosztizálható volt az iskola esetén az átlagnál alacsonyabb teljesítményszint, de a „hozott” hátrányt az intézmény pedagógiai eszközeivel nem tudta kompenzálni, azaz nem tudta megfelelő hatékonysággal és eredményességgel fejleszteni a tanulókat

24. sz. táblázat

Összehasonlító táblázat a 2006. évi országos kompetenciamérés átlagteljesítményei alapján

Szint / Település	Matematika átlag HH/HHH n.a.		Szövegértés átlag HH/HHH n.a.	
	6. évf.	8. évf.	6. évf.	8. évf.
Országos	493	494	512	497
Dél-dunántúli régió	489	490	503	493
Balatonszemes	564(20,2) 3,7%	554(30,2) 5,7%	558(40,3)7,7%	523(38,4)7,8%
Balatonszárszó	n.a.	523	n.a.	495
Balatonföldvár	n.a.	520(15) 3 %	n.a.	519 (11) 2,2 %
Kőröshegy	n.a.	476	n.a.	494
Községi országos		465		467

A 2006. évi mérési eredmények adatai hiányosak. Az ismert adatok ugyanakkor azt mutatják, hogy Balatonszemes és Balatonföldvár, 8. évfolyamos tanulóinak teljesítménye jó szövegértésből és matematikából egyaránt, az országos és a regionális átlagteljesítményeket meghaladják (20. sz. táblázat). Balatonszárszó teljesítménye matematikából szintén az országos és a régió átlaga feletti, szövegértésből viszont nem éri el az országos átlagot. Kőröshegy 8. évfolyamos tanulóinak teljesítménye szövegértésben eléri a Dél-dunántúli átlagot, a községi átlagot pedig meghaladja matematikából és szövegértésből is.

Bár a kompetenciamérések adatai nem teljeseek, összességében mégis megállapítható, hogy a kistérségben a vizsgált települések közül Balatonszemes és Balatonföldvár eredményei matematika és a szövegértés kompetencia területén is megnyugtatóak mind a tanulói teljesítmények, mind pedig a hozzáadott pedagógiai érték tekintetében. Kőröshegy esetén a sajátos nevelési igényű, illetve a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése új pedagógiai módszerek és eljárások bevezetését, speciális fejlesztések alkalmazását teszik szükségessé

A kompetencia mérések eredményei a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szempontjából a hiányzó adatok miatt nem elemezhető.

3.10.2 Továbbtanulási mutatók

25 .sz. táblázat

Általános iskolák továbbtanulási mutatói

Intézmény	Tanév	Gimnázium (%)		Szaközépkola (érettségig adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
		összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében	összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében	összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében	összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében	összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében
Balatonföldvár Gróf Széchenyi Imre Ált. Isk.	2003/2004	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2004/2005	31	n.a.	58	n.a.	11	0	0	0	0	0
	2005/2006	42	5.88/0	27	2.94/0	31	0	0	0	0	0
	2006/2007	32	2.63/0	42	2.63/	26	0,02/0	0	0	0	0
	2007/2008 (tervezett)	30	2.38/0	43	2.38/0	27	9.52	0	0	0	0
Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Isk.	2003/2004	32,43	na.	46,65	n.a.	16,21	0	0	0	2,71	n.a
	2004/2005	31,11	na	37,78	na	31,11	0	0	0	0	0
	2005/2006	34,48	na	41,39	na	24,13	0	0	0	0	0
	2006/2007	18,75	na	43,75	na	37,50	0	0	0	0	0
	2007/2008 (tervezett)	32,10	na	36,12	na	31,78	0	0	0	0	0
Balatonszemes Reich Károly Ált. Isk.	2003/2004	36,7	6	41	6	23	n.a	0	0	0	0
	2004/2005	63	n.a	15	n.a	22	5	0	0	0	0
	2005/2006	55	n.a	35	n.a	10	na.	0	0	0	0
	2006/2007	46	5	37	5	17	n.a	0	0	0	0
	2007/2008 (tervezett)	19	6	44	6	37	13	0	0	0	0
Balatonszemes Beszedjavító	2003/2004	100	na	0	0	0	0	0	0	0	0
	2004/2005	27	na	18	na	55	na	0	0	0	0
	2005/2006	0	0	13	n.a	60	n.a	27	n.a	0	0
	2006/2007	0	0	27	n.a	73	n.a	0	0	0	0
	2007/2008 (tervezett)	0	0	0	0	14	n.a.	86	n.a.	0	0

Kőröshegy Ált. Isk.	2003/2004	-	na.	-	n.a	-	n.a	0	0	0	0
	2004/2005	29,4	na.	41,2	na.	29,4	na.	0	0	0	0
	2005/2006	25	-	43,8	-	31,2	-	-	-	-	-
	2006/2007	19	-	76,2	-	4,8	-	-	-	-	-
	2007/2008 (tervezett)	21	-	74	-	5	-	-	-	-	-
országos átlag 2005/2006		36,6%		43,1%		19,0%		1,3%			

A kistérség általános iskoláiban nincs olyan tanuló, aki a 8. évfolyam elvégzése után nem tanul tovább valamilyen iskolarendszerű oktatási formában. Érettségit adó középfokú intézményekbe folytatják tanulmányaikat a tanulók az alábbi alapfokú iskolákból:

- Batatonföldvár, Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola
- Balatonszárszó József Attila Általános Iskola
- Balatonszemes, Reich Károly Általános Iskola
- Kőröshegy Ált. Isk.

A fenti intézményekben az érettségit adó középiskolákba való továbbtanulás aránya az országos átlag körüli, vagy azt meghaladja. Balatonszemes Beszédjavító Általános Iskola tanulói nagyobb részt szakiskolai, kisebb részt speciális szakiskolai képzésben vesznek részt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szempontjából a továbbtanulási mutatók hiányzó adatok miatt nem elemezhető.

3.10.3 Tanórán kívüli programokban való részvétel a társulás intézményeiben

26. sz. táblázat

Tanórán kívüli tevékenységekben való részvétel

	Intézmények	Létszám		Létszám / tervezett létszám					
		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009	
		Ösz- szes	HH/HHH	Ösz- szes	HH/HHH	Ösz- szes	HH/HHH	Ösz- szes	HH/HHH
Alapfokú művészet- oktatás	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Ált. Isk.	83	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	Balatonszárszó ÁMK József A. Ált. Isk.	30	n.a.	36	n.a.	37	n.a.	37	n.a.
	Balatonszemes Reich Károly Át. Isk.	56	n.a.	65	n.a.	57	n.a.	55	n.a.
	Balatonszemes Beszédjavító	38	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	Köröshegy Á. I.	82	n.a.	41	n.a.	46	13/0	n.a.	n.a.
	KötcseÁlt. Isk.	25	n.a.	23	13/12	18	10/9	20	n.a.
Napközi	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Ált. Isk.	57	10/1	54	10/2	57	10/2	56	10/2
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Isk.	39.	n.a	38	n.a.	40	n.a.	40.	n.a.
	Balatonszemes Reich Károly Ált Isk.	53	2	70	4	53	4	56	4
	Balatonszemes Beszédjavító	31	100	23	100	n.a.	n.a	n.a	n.a.
	Köröshegy Á. I.	73	n.a.	67	n.a	66	15/0	n.a.	n.a.
	KötcseÁlt. Isk.	39	31/23	42	28/27	40	27/24	40	23/19
Szakkör	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Ált. Isk.	36	3/1	31	4/1	56	3/1	54	3/1
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Isk.	55	na.	39	n.a	41	n.a.	46	n.a.
	Balatonszemes Reich Károly Ált. Isk.	40	1/0	41	1/0	36	1/0	40	1/0
	Balatonszemes Beszédjavító	-	-	-	-	-	-	-	-
	Köröshegy Á. I.	58	n.a.	57	n.a.	58	8/0	n.a.	n.a.
	Kötcse Ált.Isk.	18	10/7	20	12/12	12	10/10	15	15/12
Iskolai nyári tá- bor	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Ált.Isk.	10	n.a.	10	n.a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	Köröshegy Ált. Isk.	36		30		38		32	

A művészeti nevelés fontos területe lehet a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerét segítő tevékenységnek. A kistérség iskoláiban az **Alapfokú művészeti oktatást** önálló intézményi formában a 3 önkormányzat által fenntartott Ránki György Zeneiskola látja el. A **művészeti oktatást, mint tanórán kívüli elfoglaltságot, ill. szolgáltatást mind a hat általános iskola** (Balatonföldvár Gróf Széchenyi Imre Ált. Isk., Balatonszárszó ÁMK József A. Ált. Isk., Balatonszemes Reich Károly Át. Isk., Balatonszemes Beszédjavító, Kőröshegy Ált. Isk., Kötcse Ált. Isk.). igénybe veszi ill. megszervezi. A balatonföldvári iskola 28, a környező településekről (Szántód, Bálványos, Kereki, Teleki, Pusztaszemes, Zamárdi) **bejáró tanulója is igénybe veszi**. Kőröshegyen is igénybe veszik a mikrotársulásról bejáró gyermekek a művészetoktatást.

Az táblázat kimutatása a **HH, ill. a HHH tanulókra vonatkozó adatot** csak két település **Kőröshegy és Kötcse** esetében tartalmaz. A tervezés szintjén is csak e két településnél veszik figyelembe a hátrányos helyzetű tanulókat.

A tanórán kívüli programok közül a **napközit** jelen tanévben (a Beszédjavító Általános iskola* esetében nincs adat) kivételével minden iskolában megszervezik. A napközibe beíratott tanulók száma viszonylag egyenletességet mutat, kivéve Balatonszemeset, ahol a felendülést jelző 2005/06-tanévhez képest a csökkenés 25%-os. A tanulói létszámhoz viszonyított arány az ellátást tekintve kötcsei iskola alsósai esetében kiemelkedően magas 84 %. A kőröshegyi gyermekek fele (50%) szintén részt vehet a szervezett napközis felkészítésben. A három másik iskola 2007/08-as tanévre vonatkozó adatai szerint Balatonszárszó 23%-, Balatonföldvár 23%-, Balatonszemes 36%-ban biztosítja a napközis ellátást.

Az idei tanévben, Kötcse esetében a napközibe járó HH-s gyerekek aránya 67%, a kőröshegyi napközisek 22%-a tartozik e körbe. A balatonföldvári iskola 57 napközise közül a HH-s gyermekek aránya 21%.

A táblázat, a hátrányos helyzetű tanulókra vonatkozó napközis adatokat nem minden évre tartalmaz Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Isk. és Kőröshegy esetében.

Szakkört öt iskolában szerveznek, amely szabadidős program a tanulókat (Balatonföldváron 22%, Balatonszárszó23%, Balatonszemes 24%, Kőröshegy 44% és Kötcse 25%) arányban érinti. A hátrányos helyzetű tanulók részvétele a szakköri tevékenységben csak Kötcse esetében megnyugtató, a gyerekek 83%-a szakköri tag.

Az elmúlt két évben **nyári tábort** 10-10 fővel a balatonföldvári iskola szervezett. A hátrányos helyzetű tanulókról ebben az esetben sem rendelkezünk adattal.

Kőröshegy néptáncos táncot szervez nyaranta. 2005-ben 2 csoportban 36 fő, 2006-ban 2 csoportban 30 fő, 2007-ben 2 csoportban 38 fő táborozott.

A balatonszemesi iskola nyári napközit szervez, úszni, kerékpározni, sétálni viszik a gyermekeket, általában 4-8 fő a napi igény.

*A 2005/06-os tanévben a balatonszemesi Beszédjavító iskola tanulónak 79%-a élt a napközis szolgáltatással

7. sz. táblázat

Iskolán kívüli segítő programokban való részvétel a tanulók százalékos arányában a társulás intézményeiben

Programok	Intézmény	Létszám	Létszám / tervezett létszám		
		2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009

		Összes tanuló	HHH tanuló k	Összes tanuló	HHH ta- nuló k	Összes tanuló	HHH ta- nuló k	Összes tanuló	HHH tanuló k
Útravaló Program	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	2.44	n.a.	1.56	n.a	9.55	n.a	6.21	n.a
Arany János Program	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	0,4	na.	0,8	0,8	10 1 %	n.a.	1	n.a.
	Balatonszemes Reich Károly Általános és Zeneiskola	0	0	4	1	2	1	0	0
	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	3	na.	0	0	2	2	1	1

A 2005/06-os évtől kezdődően több (Útravaló -, Arany János- és a Tanoda-) program indult útjára a felső tagozatos és a középiskolás tanulók hátránykompenzációja érdekében.

Az **Útravaló programra** csak a Balatonszárszó ÁMK József Attila Általános Iskola tanulói és pedagógusai pályáztak. A tanulói részvétel feltételei között prioritást élvez a hátrányos helyzet, arról azonban, hogy a pályázatot elnyert tanulók között hány HHH-s gyermek van, nem rendelkezünk adattal. Az intézmény igyekezett kihasználni az ösztöndíj rendszer nyújtotta lehetőséget, ezt mutatja a kezdeti időszakhoz képest (2,44%) a programban már részvevő és a bevonni tervezett tanulók számának növekvő (9.55%, ill. 6.21) tendenciája.

Az **Arany János Program** a hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozását célzó középiskolai program, amelyben az általános iskola a beiskolázás tekintetében meghatározó szerephez juthat.

A fenntartók által megadott táblázatból hitelesen csak az olvasható ki hogy programban három iskola tanulói vesznek részt. A adatoknál olvasatom szerint (Balatonszemes, Kőröshegy) a résztvevők létszámát, (Balatonföldvár) pedig százalékos arány adott, ami az összehasonlítást megnehezíti. A HHH- s tanulók részvételét megjelenítő mutatók azonban megbízhatónak tekinthetők. A tervezett adatokból megállapítható, hogy programban való részvételt két intézmény kívánja folytatni.

3.10.4. A lemorzsolódás

28. sz. táblázat

A lemorzsolódás aránya a társulás intézményeiben

Intézmény	Tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
		összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében	összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében	összlét- számon belül	HH / HHH- tanulók körében
			52				

Balatonföldvár	2003/2004	0	0	0	0	0	0
	2004/2005	0,37	0	0	0	0	0
	2005/2006	0	0	0	0	0	0
	2006/2007	0	0	0	0	0	0
Balatonszárszó	2003/2004	1.28	0	0	0	0	0
	2004/2005	0.84	0	0	0	0	0
	2005/2006	0	0	0	0	0	0
	2006/2007	1.04	0	0	0	0	0
Balatonszemes Reich Károly Ált. Isk	2003/2004	0	0	0	0	0	0
	2004/2005	0,3	0	0	0	0	0
	2005/2006	0	0	0	0	0	0
	2006/2007	0,6	0	0	0	0	0
Balatonszemes Beszédjavító	2003/2004	7,02	7,40	0	0	0	0
	2004/2005	2,00	2,00	0	0	0	0
	2005/2006	1,85	0	0	0	0	0
	2006/2007	2,27	2,27	0	0	6,8	4,55
Kőröshegy	2003/2004	n.a.	n.a.	0	0	0	0
	2004/2005	1,3	0	0	0	0	0
	2005/2006	1,3	0	0	0	0	0
	2006/2007	0	0	0	0	0	0
Országos átlag	2005/2006	2,11%		0,61%		0,37%	

A lemorzsolódó tanulók arányát az évismétlők, a magántanulók és a hiányzások szempontjából vizsgáljuk.

A vizsgált időintervallumban a hat iskola mindegyikében előfordult **évismétlésre** utalt tanuló. Az évismétlés a Balatonszemes Beszédjavító Iskola gyermekei körében a leggyakoribb (a vizsgált tanévek mindegyikében előfordul). Esetükben a legmagasabb, a 2003/04 tanévben 7%, a jelenlegi létszámot alapul véve ez ~3 tanuló jelent. Az évet ismétlők a 2005/06-os tanévet kivéve mindannyian a hátrányos helyzetű gyermekek közül kerültek ki. Számukban azonban javulást mutatkozik, 2%-ra csökkent. Ez annál is inkább figyelemre méltó, mert gyógypedagógiai intézményről van szó.

A többi iskolában az ismétlők aránya 1,3% -0,33 % között mozog. Az országos adatot tartalmazó 2005/2006 tanévet vizsgálva, a térség iskolásai körében a mutató nagyon jól alakult. Három iskolában egyáltalán nem volt évismétlő, a mutató a másik két iskolában is az országos átlag alatt maradt.

Az előző tanévben **250 óránál többet hiányzó** tanulók aránya a balatonszemesi Beszédjavító Általános Iskola gyermekei körében a 2006/07-es tanévben meghaladta az országos átlagot. A térség többi iskolájában magas hiányzást elérő tanuló nincs.

Magántanuló az intézményekben nincs.

3.11. Az infrastruktúra

29. sz. táblázat

Az infrastruktúra jellemzői

Eszköz/ létesítmény	Intézmény	darab	az eszközt / létesítményt használó		
			gyermekek, tanulók száma	HHH gyermekek, tanulók száma	sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók száma
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	1	29	7/2	4
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	1	38	16/0	-
	Balatonszemes Reich Károly Általános és Zeneiskola	1	16	2/0	12
	Balatonszemes Beszédjavító	1	15	3/0	1
	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	1	22	22/0	22
	Kötcse Általános Iskola és Óvoda	1	20	13/13	5
	Összesen:	6	140	63/15	44
számítástechnikai szaktanterem	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	1	222	22/5	4
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	1	116	45/0	n.a.
	Balatonszemes Reich Károly Általános és Zeneiskola	1	91	9/0	12
	Balatonszemes Beszédjavító	0	0	0	0
	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	1	95	22/0	6
	Kötcse Általános Iskola és Óvoda	1	14	11/11	5
	Összesen:	5	538	109/16	21
számítógép (min. P4 szintű)	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	12	222	22/5	4
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola, Vörösmarty u. 6	22	116	45/0	n.a.
	Balatonszemes Reich Károly Általános és Zeneiskola	32	91	9/0	12

	Balatonszemes Beszédjavító	2	n.a	n.a	n.a
	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási In- tézsmény	14	95	22/0	6
	Kötcse Általános Iskola és Óvoda	n.a	n.a	n.a	n.a
	Összesen:	82	524	98/5	22
ebből Internet hozzáféréssel	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	20	222	22/5	4
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	22	116	45/0	n.a
	Balatonszemes Reich Károly Általános és Zene- iskola	14	91	9/0	12
	Balatonszemes Beszédjavító	1	n.a	n.a	n.a
	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási In- tézsmény	14	95	22	8
	Kötcse Általános Iskola és Óvoda	1	n.a	n.a	n.a
	Összesen:	72	524	98	16
tornaterem	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	1	246	29/6	4
	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	1	178	67	n.a
	Balatonszemes Reich Károly Általános és Zene- iskola	1	148	17	21
	Balatonszemes Beszédjavító	1	38	12	38
	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási In- tézsmény	1	130	27	8
	Kötcse Általános Iskola és Óvoda	1	73	39/ 32	5
	Összesen:	6	833		68

Az intézményekben folyó oktatás, nevelés feltételei az átlagosnak mondhatók. Minden alapfokú iskolában van tornaterem és **logopédiai** foglalkoztató vagy egyéni foglalkoztató szoba.

A vizsgált általános iskolák a Balatonszemesi Beszédjavító iskola kivételével rendelkeznek a digitális kompetencia elsajátításához szükséges informatikai **szaktanteremmel**.

Megfelelő számú **számítógép** és **Internet** hozzáférés négy van iskolában, a balatonszemesi általános iskola interaktív táblával is rendelkezik. A kötcsei iskolában is vannak számítógépek (10 db) csak gyengébbek, és egy gépen van Internetkapcsolat. Továbbá számítástechnika szakkör is működik a 3-4. osztályosoknak.

A helyzet nem sokkal jobb a Balatonszemesi Beszédjavító gyermekei szempontjából sem. **Tornateremmel** minden iskola rendelkezik. A használók adatainak vizsgálata alapján a kötcsei termet az iskolásokon kívül valószínűleg a település lakói is igénybe veszik.

Nyelvi laboratóriumban egyetlen iskola diákjai sem tudják tanulni az idegen nyelvet.

Csak a balatonföldvári Gróf Széchenyi Imre Általános Iskolában használnak oktatási célra, 2 szükségantermet. Vízőblítéses WC minden intézményben van.

3.12. Szakember ellátottság

30. sz. táblázat

Képesítési feltételeknek való megfelelés

Feladatok	Az előírt képzés feltételeket a személyzet hiánytalanul		Hiányok megnevezése
	Teljesíti	Nem teljesíti	
Óvodai nevelés	X		
Általános iskolai oktatás	X		
Általános iskolai oktatás		B. szemes	Technika és biológia szakos tanár
Pedagógiai szakszolgálat	Logopédia Gyógytestnevelés	B. földvár B. szemes, B.szárszó Kőröshegy Kötcse	
Pedagógiai szakszolgálat (pályaválasztás)	B. földvár	B. földvár B. szemes, B.szárszó Kőröshegy Kötcse	Pályaválasztás, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés
Egészségügyi alapellátás	X	B. földvár B. szemes, B.szárszó Kőröshegy Kötcse	
Szociális alapellátás	X		
Szociális intézményi ellátás	X		
Gyermekjóléti alapellátás (Bölcsőde)	B. szemes		
Gyermekjóléti alapellátás		B. földvár B. szemes, B.szárszó Kőröshegy Kötcse	Bölcsőde, Családi napközi, házi gyermekfelügyelet,
Gyermekjóléti szakellátás		B. földvár B. szemes, B.szárszó Kőröshegy Kötcse	

A társulás valamennyi feladatellátása tekintetében rendelkezik megfelelő szakemberrel. Az általános iskolai szakos ellátottság csak a balatonszemesi iskola esetében mutat hiányosságot, technika és biológia szakos tanár szempontjából. A végzős tanulók, s különösen a HH-s gyermekek pályaválasztása érdekében egyedül Balatonföldvár alkalmaz szakembert. A kisgyermekes óvodás kori ellátását biztosító bölcsőde, csak Balatonszemesen működik. Egyetlen fenntartónál sem alkalmazott ellátási forma a családi napközi ill. a házi gyermekfelügyelet.

3.12.1 .Módszertani képzettség a társulás intézményeiben

A hátrányos és a nem hátrányos helyzetű gyermekek együttnevelését szolgáló új tanulás-szervezési eljárások megismerését és alkalmazását kiemelten a differenciált tanulásírányítás és a kooperatív együttműködés csoportban szakmai koncepciójának megismerését a kistérség iskoláinak pedagógusai közül csak elhanyagolható számban ismerik.

31.sz.táblázat

Módszertani ismeretek jellemzői

Intézmény	Résztevő főállású pedagógusok				
	Hatékony együtt-nevelés az iskolában - IPR képzés	Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulás-szervezés	Kooperatív tanulás	Projektpedagógia	Drámapedagógia
Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	0	5	0	0	14
Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	0	0	0	0	0
Balatonszemes Reich Károly Általános és Zeneiskola	6	6	0	0	0
Balatonszemes Beszédjavító	0	8	0	0	0
Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	1	6	3	1	1
Kötcse Általános Iskola és Óvoda	0	0	0	0	0
Összes résztvevő főállású pedagógus	7	25	3	1	15

A kimutatás szerint az integrációs és/vagy képesség-kibontakoztató normatívát az elmúlt három évben illetve a támogatást jelenleg, két fenntartó igényelte intézménye számára. A normatíva igénylés, illetve a támogatás csak a HHH-s tanuló után igényelhető. A táblázatban szereplő adatok nem felelnek meg a vonatkozó rendeleteknek (11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet, 12/2007 (III.14) OKM rendelet).

32. sz. táblázat

**Az integrációs és/vagy képesség-kibontakoztató támogatást igénylése
a kistérségben**

Intézmény	évfolyam	tanulók létszáma											
		2004/2005			2005/2006			2006/2007			2007/2008		
		összlétszám	képesség- kibonta- koztató	integrációs	összlétszám	képesség- kibonta- koztató	integrációs	összlétszám	képesség- kibonta- koztató	integrációs	összlétszám	képesség- kibonta- koztató	integrációs
Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre	1.	25		-	29		-	26		-	24		
	2.	36		-	28		-	29		-	28		
	3.	25		-	37		-	28		-	28		
	4.	33		-	25		-	35		-	29		
	5.	40		-	35		-	27		-	36		
	6.	37		-	41		-	34		-	26		
	7.	34		-	38		-	42		-	33		
	8.	35		-	34		-	38		-	42		
Balatonszemes Reich Károly Általános és	1.	16			20			21			18		
	2.	20			16			20			20		
	3.	23			20			16			19		
	4.	16			23			19			15		
	5.	15			17			24			16		
	6.	22			17			16			25		
	7.	20			23			17			19		
	8.	21			20			22			16		

3.13 Az önkormányzat/társulás hozzájárulásának mértéke a település intézményeinek fenntartásához

A fenntartói hozzájárulás mértékének összehasonlítása nem egyszerű, mivel az egyes intézmények szervezeti felépítése, pedagógiai programja, így az ellátott órák száma nagyon eltérő. Az egyes intézmények között közel háromszoros különbség is megtalálható. A számokból azonban egyértelműen kiolvasható, hogy a kiinduló 2004-es adatokhoz képest az önkormányzatok hozzájárulása az intézményi költségvetéshez folyamatosan növekszik. Ez alól a 2005-ös évben kivételt, csak a Reich Károly Általános és Zeneiskola költségvetése mutat.

A Balatonföldvári és a legtöbb hátrányos helyzetű gyermek fogadását felvállaló kötcsei önkormányzat hozzájárulásának mértékéről nincs adat.

Az óvodákban az egy gyermekre jutó hozzájárulás az iskolákhoz viszonyítva jelentősen magasabb.

33. sz. táblázat

Az önkormányzati hozzájárulás mértéke 2004-2006

OM azonosító	intézmény neve	Önkormányzati /társulási hozzájárulás (Ft)*			1 gyermekre, tanulóra jutó hozzájárulás (Ft)		
		2004	2005	2006	2004	2005	2006

034097	Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
034099	Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	46 638	38 084	58 022	197 617	167 770	287 237
034099	Balatonszárszó ÁMK Óvoda	11 358	13 516	17 445	283 950	337 900	342 058
034100	Balatonszemes Reich Károly Általá- nos és Zeneiskola	103 580	119 999	103 416	656 000	784 000	671 000
	Balatonszemes Beszédjavító	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
033910	Balatonszemes Nyitnikék Óvoda	26 273	28 629	34 471	411 000	447 000	584 000
034103	Kőröshegy Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	20 332	35761	51145	169 000	281 000	331 000
034102	Kötcse Általános Iskola és Óvoda	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

3.14 Az intézmények együttműködése ágazaton kívüli szervezetekkel

Együttműködésről, partnerkapcsolat ápolásáról az óvodák köréből, csak balatonföldvári Mesevár Óvodáról rendelkezünk adattal. A védőnővel alkalmankénti kapcsolatot tartanak fenn, de három külső partnerükkel havonkénti rendszerességgel találkoznak.

A kőröshegyi Szivárvány Művészeti Modellóvoda partnerkapcsolatai: szakmai kapcsolat - ONME (Óvodai Nevelés a Művészetek Eszközeivel Országos Egyesülete-Szolnok), a megyében és az ország területén található művészeti programmal dolgozó óvodák, testvéróvodai kapcsolat (Kaposvár, Balatonmáriafürdő), helyi civilszervezetek, a környéken található művészeti iskolák, képzőművészettel foglalkozó amatőr és hivatásos művészek.

34. sz. táblázat

Az intézmények kapcsolata más ágazatok szervezeteivel

Iskola	Cigány kisebbségi önkormányzat	Családsegítő	Gyermekjóléti szolgálat	Védőnők	Civil szervezetek, külső kapcsolat
Balatonföldvár Gróf Széchényi Imre Általános Iskola	-	X	X	X	8
Balatonszárszó ÁMK József Attila Ált. Iskola	-	X	X	X	3
Balatonszemes Reich Károly Általános és Zeneiskola	-	X	X	X	2

Balatonszemes <i>Beszédjavító</i>	-	X	X	X	0
Köröshegy <i>Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény</i>	-	X	X	X	1
Kötcsse <i>Általános Iskola és Óvoda</i>	-	X	X	X	1

A kötcssei iskola kivételével az iskolák rendszeres, napi kapcsolatban állnak a **szakszolgálatokkal** (Családsegítő Gyermekjóléti szolgálat) és a településen működő védőnővel.

Az iskolák élnek a civilek és a társadalmi szervezetek támogatásával. A dr. Széchényi Imre Általános Iskola használja ki leginkább a *környezetében működő társadalmi és szakmai szereplőkkel az együttműködés lehetőségét*, 8 szervezettel tart fenn rendszeres kapcsolatot. A **Beszédjavító** az egyetlen olyan intézmény, amely **nem** ápol együttműködést civilekkel. CKÖ-el pedig egyetlen iskola sem áll kapcsolatban.

4. A helyzetelemzés összefoglalása

Az esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálati szempontjait az esélyegyenlőségi kockázatok kezelésére javasolt beavatkozásokat az alábbi táblázatban foglaljuk össze.

35. sz. táblázat

A vizsgálati szempontok, a szükséges és elvárt beavatkozások összefoglalása

Vizsgálati szempontok	Szükséges, elvárt beavatkozások
Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata a településen:	
1. Biztosítottak, illetve elérhetőek az alábbi közszolgáltatások a térségben élők számára: Közoktatási szakszolgálati és szakmai szolgáltatói feladatok • Gyógypedagógiai tanácsadás • Korai fejlesztés és gondozás • Fejlesztő felkészítés • Nevelési tanácsadás • Logopédiai ellátás • Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás • Gyógytestnevelés Gyermekjóléti alapellátások • Gyermekjóléti szolgáltatás • Gyermekjóléti szolgálat • Bölcsőde • Családi napközi • Házi gyermekfelügyelet Gyermekjóléti szakellátások • Családok átmeneti otthona Közoktatási intézményi feladatok • Óvodai nevelés • Általános iskolai oktatás • Alapfokú művészetoktatás	1. Biztosítottak, illetve elérhetőek az alábbi közszolgáltatások a térségben élők számára: Közoktatási szakszolgálati és szakmai szolgáltatói feladatok • Logopédiai ellátás • Gyógytestnevelés Gyermekjóléti alapellátások • Gyermekjóléti szolgáltatás • Gyermekjóléti szolgálat Közoktatási intézményi feladatok • Óvodai nevelés • Általános iskolai oktatás • Alapfokú művészetoktatás Beavatkozás szükséges az alábbi szolgáltatások társulási szintű megszervezése érdekében: • Gyógypedagógiai tanácsadás bővítése • Korai fejlesztés és gondozás • Fejlesztő felkészítés • Nevelési tanácsadás • Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás • Bölcsőde és/vagy • Családi napközi és/vagy • Házi gyermekfelügyelet és/vagy • Családok átmeneti otthona
2. A társulásban biztosítottak a hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodáztatásának és iskoláztatásának feltételei	

Biztosított-e a társulás/település óvodás és tan- köteles korosztályán belül a halmozottan hátrá- nyos helyzetűek intézményes nevelése?	A térségben biztosítottak a hátrányos helyzetű gyermekek óvodáztatásának, iskoláztatásának feltételei a 3-6 éves, 6-14 éves korosztály szá- mára. <u>Beavatkozást nem igényel</u>
Biztosított-e a településen minden halmozottan hátrányos helyzetű gyerek számára, hogy óvodá- ba járjon, és érvényesül-e a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX tv. 65.§ (2) paragrafusa?	A társulás területén biztosított minden halmo- zottan hátrányos helyzetű gyerek számára, hogy óvodába járjon, és érvényesül a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX tv. 65.§ (2) paragrafusa <u>Beavatkozást nem igényel</u>
3. A település alapfokú intézményei között nem érvényesül a szegregáció	
Megtörténik-e folyamatosan a hátrányos és hal- mozottan hátrányos helyzetű gyermekek/ tanu- lók azonosítása, nyilvántartása	1. A térség óvodáiban / tagintézményeiben a hátrányos helyzetű gyermekek azonosítása nem biztosított . <u>Beavatkozás szükséges:</u> A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek települési szinten történő azonosítása, nyomon követése. 2. A térség iskoláiban a hátrányos helyzetű gyermek azonosítása nem biztosított . <u>Beavatkozás szükséges:</u> A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű iskoláskorú gyermekek települési szinten történő azonosítása, nyomon követése
Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek/ tanuló aránya a társulás / település óvodái, általános iskolái, tagintézményei, telep- helyei között (nem tér el több mint 25%-ban egymástól)?	A társulás óvodái, tagintézményei iskolái között a hátrányos helyzetű tanulók aránya az ismert adatok alapján nem kiegyenlített <u>Beavatkozás szükséges:</u> Három településen a HH-s óvodások száma ma- gas. Az 1-4. évfolyamon a HHH tanulók egyenletes arányának biztosítása a térség összes intézmé- nye vonatkozásában
Van-e a társulás bármely két településének köz- vetlen közelében, közúttal összekötött szom- szédságában olyan település, amely nem tagja a társulásnak és bármely általános iskolájában eléri vagy meghaladja a hh tanulók arány a 40%- t?	Nincs. <u>Beavatkozás nem szükséges</u>
Meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében a sajátos nevelési igényűvé minősített (további-	A kistérség két települése vonatkozásában az SNI-s tanulók száma meghaladja az országos át-

akban SNI), tanulók száma az országos átlagot (vagyis jelenleg több 7%-nál)? Jelentősen meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében az enyhe fokban értelmi fogyatékosnak minősített gyermekek, tanulók többi tanulóhoz viszonyított aránya az országos átlagot (vagyis több mint 5%)?	lagot. A helyben lakók körében az SNI-s gyermekek aránya: Óvoda: Szólád: 50% Iskola: Balatonszemes: A Reich Károly Általános Iskola 14 %, a Beszédjavító Általános Iskola 100%. <u>Beavatkozás szükséges:</u> 1. Az SNI-s gyermekek /tanulók felülvizsgálatának ellenőrzése a 14/1994 MKM rendelet alapján. 2. Az SNI-s gyermekek /tanulók felülvizsgálatának kezdeményezése 3. A közoktatási törvényben előírt feltételek vizsgálata az SNI és részképeség zavarokkal küzdő tanulók nevelése-oktatása tekintetében. 4. Az SNI-s tanulók integrált nevelése-oktatása feltételeinek vizsgálata.
4. A település intézményei között az oktatás hatékonyságában és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredményességében nincs jelentős eltérés	
Van-e jelentős (25%-ot meghaladó) eltérés a település azonos típusú intézményeiben a lemorzsolódási és továbbtanulási mutatókban?	A térség intézményeiben a lemorzsolódási és továbbtanulási mutatókban nincs 25%-ot meghaladó eltérés. Beavatkozás nem szükséges
Van-e jelentős (25%-ot meghaladó) eltérés a pedagógiai munka hatékonyságát mérő országos vizsgálatok (kompetencia mérések) intézményenkénti eredményeiben az országos átlaghoz képest, illetve a társulás/ település azonos típusú intézményei között?	A kompetenciamérésekben a HH tanulók eredményeiről nincs adat. <u>Beavatkozás szükséges:</u> A HH tanulók eredményeinek elemzése. Kőröshegy esetében a tanulók matematikából és szövegértésből sem érik el az országos átlagot. <u>Beavatkozás szükséges:</u> Fejlesztési-intézkedési terv készítése javasolt.
5. A település intézményei között az oktatás feltételeiben nincs jelentős különbség	
Van-e hiányosság és jelentős eltérés a település intézményeiben, illetve az azonos típusú intézmények között a rendelkezésre álló humán erőforrás és szakos ellátottság tekintetében?	A szakember ellátottság a kistérség intézményeiben kiegyenlített. A megfelelő humán erőforrás rendelkezésre áll. <u>Beavatkozási nem szükséges.</u>
Van-e jelentős eltérés a település intézményeiben, illetve a település azonos típusú intézményei között az infrastrukturális feltételek tekin-	A kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben (11/1994 MKM rendelet 7.sz melléklet) foglaltak vizsgálatára a Helyzetelemzés nem tért ki.

tetésben? Teljesülnek-e a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben (11/1994 MKM rendelet 7.sz melléklet) foglaltak a település minden intézményében és feladatellátási helyén?	<u>Beavatkozás nem szükséges</u>
Igényelnek-e kiegészítő normatív vagy egyéb támogatásokat (pl.integrációs- és képességkibontakoztató felkészítés támogatása, gyógypedagógiai oktatás-nevelés, nemzetiségi/romakisebbségi oktatás normatívája)? Milyen tevékenységek, szolgáltatások, fejlesztések dokumentált megvalósítására fordították a kiegészítő forrásokat?	A kistérségben két intézményfenntartó igényelte az integrációs normatív támogatást. <u>Beavatkozás szükséges:</u> A különböző támogatások és normatívák (integrációs és képesség kibontakoztató) igényjogsultságának számbavétele, az ehhez szükséges adminisztratív feltételek megteremtése Igénylési tervkészítés a kiegészítő források jog- és szakszerű felhasználására
A település közoktatási intézményei egyenlő (funkciójuknak, létszámuknak megfelelő) arányban részesülnek-e a fenntartói hozzájárulásokból, illetve az egyéb anyagi és természetbeli támogatásokból?	<u>Beavatkozás nem szükséges</u>
Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata az egyes közoktatási intézményekben:	
6. A vizsgált intézmény nem folytat szegregáló oktatásszervezési gyakorlatot	
Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a különböző évfolyamok egyes osztályaiban, tanulócsoportjaiban (nem tér el több mint 25%-ban egymástól)?	Intézményi szinten a HHH gyermekek/ tanulók aránya a különböző évfolyamok egyes osztályaiiban / csoportjaiban kiegyenlített <u>Beavatkozás nem szükséges:</u>
Rendelkezésre állnak-e a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához szükséges, jogszabályban meghatározott feltételek (szakos ellátás, osztályösszevonások, személyi- és tárgyi feltételek, kötelező felülvizsgálatok)? (1993. évi Tv. a közoktatásról, 4/1994 MKM rendelet)	A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása személyi és tárgyi feltételeinek részletes vizsgálatára nem tért ki a Helyzetelemzés. <u>Beavatkozás szükséges:</u> A személyi és tárgyi feltételek vizsgálata az 1993. évi Tv. a közoktatásról, 4/1994 MKM rendelet alapján
Meghaladja-e az intézményben az SNI és részképesség zavarokkal küzdő tanulók együttes aránya a 7%-ot, ill., az enyhe fokban értelmi fogyatékosnak minősített tanulók aránya az 5%-ot?	Az SNI-s gyermekek aránya: Óvoda: Szőlád: 50% Iskola: Balatonszemes: A Reich Károly Általános Iskola 14 % , a Beszédjavító Általános Iskola 100%. <u>Beavatkozás szükséges:</u> 1. Az SNI-s gyermekek /tanulók felülvizsgálatának ellenőrzése a 14/1994 MKM rendelet alapján. 2. Az SNI-s gyermekek /tanulók felülvizsgálatának kezdeményezése 3. A közoktatási törvényben előírt feltételek vizsgálata az SNI és részképesség zavarokkal küzdő tanulók nevelése-oktatása tekintetében. 4. Az SNI-s tanulók integrált nevelése-oktatása feltételeinek vizsgálata.

Vállalja-e az intézmény a sajátos nevelési igényű minősített tanulók integrált oktatását?	
II.7. A vizsgált intézményben biztosított a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatása	
Meghaladja-e az intézményben a lemorzsolódás (évismétlés, hiányzások, magántanulók) mértéke az azonos intézménytípus országos átlagát?	A lemorzsolódás mértéke a térség egyik intézményében sem haladja meg az országos átlagot. <u>Beavatkozás nem szükséges</u>
Roszsabbak-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulási mutatói az iskolában tanuló diákok általános továbbtanulási adatainál?	A HH/HHH tanulókra vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen A HH/HHH tanulók nagyobb számban a szakiskolában tanulnak tovább, arányuk az érettségire adó középfokú intézményekben alacsony <u>Beavatkozás szükséges:</u> A HH/HHH tanulók azonosítása, nyomon követése A HH/HHH tanulók továbbtanulásának ösztönzése, a továbbtanulásuk elősegítése az érettségire adó intézményekben
Részesülnek-e az intézményben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók az iskolán kívüli segítő programokban?	A kistérségi intézményekben a hh/hhh tanulók részvétele az iskolán kívüli programokban nem elégséges <u>Beavatkozás szükséges:</u> A hh/hhh tanulók létszámának növelése a napközis foglalkozásokon Szakkörök, művészeti nevelést segítő foglalkozásokon a hh/hhh tanulók számának bővítése (szponzorok, civil kapcsolatok igénybe vétele) A továbbtanulást segítő programok megismertetése népszerűsítése mind az érintett diákok, mind a pedagógusok és szülők körében. (Arany János Program, Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések
8. A vizsgált intézményben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatásának feltételei megfelelően biztosítottak	
Megfelelő-e az intézményben a szakos ellátottság? Rendelkezésre állnak-e képzett segítő szak-	Intézményi szinten a szakos ellátottság megfelelő a HH/HHH tanulók oktatásának feltételei

emberek?	biztosítottak <u>Beavatkozás nem szükséges:</u> .
Megfelelőek-e az oktatás infrastrukturális feltételei az intézményben? Kiegészítetten biztosítottak-e az intézményen belül (tagiskolák, feladat-ellátási helyek, osztályok között) az oktatás feltételei?	Az intézmények infrastrukturális feltételei nem minden esetben azonosak <u>Beavatkozás szükséges:</u> Pályázati lehetőségek kihasználása
Az intézmény milyen mértékben alkalmaz korszerű, inkluzív pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő programokat a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatásának megvalósítása érdekében?	A kistérség pedagógusai csak elhanyagolható számban vettek részt a hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatását segítő továbbképzésen. <u>Beavatkozás szükséges:</u> Pedagógus továbbképzések igénybevétele a korszerű, együttnevelést támogató, differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő programok körében.
Van-e rendszeres kapcsolat, együttműködés az intézmény környezetében működő társadalmi és szakmai szereplőkkel (szülők, fenntartó, helyi önkormányzat, cigány kisebbségi önkormányzat, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, szociális és egészségügyi partnerek, civil szervezetek) a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének érdekében?	Az esélyegyenlőséget elősegítő partnerekkel (civil szervezetek) nincs minden intézménynek kapcsolata <u>Beavatkozás szükséges:</u> Együttműködési megállapodás, kommunikációs terv készítése

5. A program célja

5.1. Általános célok

A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy biztosítsa a kistérségben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a kistérségben élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében:

- a beiratkozásnál
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében

- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Az ENSZ gyermekek jogairól szóló egyezmény figyelembe vételével biztosítsa a fogyatékos gyermekeknek:

- az emberi méltóságát,
- a különleges gondozáshoz való jogát,
- személyisége lehető legteljesebb kibontakoztatását kulturális és szellemi területen egyaránt.

5.2. Konkrét célok

- Az esélyegyenlőség és a gyermek mindenk felett álló érdekében az életminőséget javító prevenciós tevékenységek folyamatos biztosítása
- Az esélyegyenlőség, illetve a tanulási hátrányok kompenzálása érdekében szociális támogatórendszer teljes körű működtetése.
- Kistérségi gyógypedagógiai szakszolgálat működtetésének fejlesztése, az ellátás biztosítása valamennyi település és tagintézmény számára
- A kistérség valamennyi tanulója számára a továbbtanulást segítő pályaválasztási tanácsadás kistérségi szintű biztosítása
- A társulás intézményeiben az SNI tanulók számának csökkentése, az országos átlaghoz való folyamatos közelítése
- A kistérség területén élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek azonosítása, folyamatos nyilvántartása
- A kistérség valamennyi oktatási-nevelési intézménye a maga eszközeivel támogassa használóit az egész életen áttartó tanulás képességének, szükségleteinek kialakításában.
- Intézményen belüli és intézményközi horizontális és vertikális szintű munkaközösségek szervezése, működtetése, az inkluzív együttnevelő és befogadó pedagógia elterjedése, az esélyegyenlőségre törekvés jegyében
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésének érdekében az óvodai és az iskolai integrációs pedagógiai program megismerése, a programelemek bevezetése, működtetése
- Az integrált és az inkluzív neveléshez kapcsolódó módszertani képzésen való részvétel biztosítása
- Az informatikai háttér folyamatos fejlesztése valamennyi intézményben, a tanulás hatékonyságát növelő informatikai oktatási eszközök beszerzése
- A nevelés-oktatás tárgyi feltételrendszerének - ezen belül az integráltan nevelt/oktatott sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók fejlesztéséhez szükséges eszközök - további fejlesztése.
- A hátrányos helyzetű tanulók részvételének növelése a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, szakkör, művészetoktatás.
- Célja a készség és kompetencia alapú tudás alkalmazását központba állító oktatási módszerek támogatása, a tanulói igényeknek megfelelő differenciált oktatás bevezetése, hatékony működtetése
- Célja az intézményi minőségirányítási programok továbbfejlesztése, működtetésének támogatása az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevételével
- A hátrányos helyzetű tanulók számára a továbbtanulást, pályaválasztást segítő mentori és ösztöndíj rendszer hatékonyabb kihasználása

- A kompetenciamérésen alulteljesítő iskolák esetén a hátrányos helyzetű tanulók minél eredményesebb teljesítménye

6. A fenntartók kötelezettségei és felelőssége

A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás *közoktatási esélyegyenlőségi program* végrehajtásáért felelős személyt nevez ki, akinek felelőssége:

1. Annak biztosítása, hogy a kistérség településeinek lakói, elsősorban az oktatási intézmények és a szülők, érintett társadalmi és szakmai partnerek megismerjék a Társulás *közoktatási esélyegyenlőségi programját*.
2. A közoktatási intézmények dolgozói, az önkormányzatok döntéshozói kövessék a Közoktatási esélyegyenlőségi programban foglaltakat.
3. Az önkormányzatok és a közoktatási intézmények dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a *Települési közoktatási esélyegyenlőségi program* végrehajtásához.
4. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetben meg kell tenni a szükséges lépéseket.

Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás kijelöli a *Települési közoktatási esélyegyenlőségi program* megvalósításának irányítóját, akinek feladata:

1. A program megvalósításának koordinálása.
2. A program végrehajtásának nyomon követése.
3. Az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása.

Az önkormányzati tisztségviselők és a közoktatási intézmények vezetői felelőssége:

1. Az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismerete.
2. A diszkriminációmentes oktatás és nevelés, a befogadó és toleráns légkör biztosítása.
3. Ismereteik e téren való folyamatos bővítése.
4. A Közoktatási esélyegyenlőségi programban foglaltak ismerete, közreműködés annak megvalósításában, az esélyegyenlőség sérülése esetén jelzés a program irányítójának

7. Akcióterv

Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata TELEPÜLÉS

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Határidő	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Nem biztosítottak a kistérség területén az alábbi közszolgáltatások: ok: • Gyógypedagógiai tanácsadás • Korai fejlesztés és gondozás • Fejlesztő felkészítés • Nevelési tanácsadás • Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás • Bölcsőde és/vagy • Családi napközi és/vagy • Házi gyermekfelügyelet és/vagy • Családok átme-	A felsorolt közszolgáltatások kistérségi szintű megszervezése, a településeken élők számára a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása	A feladatellátásra való igények felmérése. Az igények alapján az optimális feladatellátás kiválasztása.	jegyző	2009. szeptember 1.	Számszerűsített igények	Az optimális feladatellátás tervének elkészítése, a partnerek, források megtalálása	Az igényelt feladatellátás működik.

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Határidő	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
neti otthona							
A térség óvodáiban / tagintézményeiben a hátrányos helyzetű gyermekek azonosítása nem biztosított.	A feladatellátásra való szükségletek felmérése (szülői nyilatkozatok begyűjtése az iskolai végzettségről	Tájékoztató, az előnyök ismertetése. A HHH-s gyermekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala	jegyző	2008. szeptember és folyamatos	A nyilvántartott HHH-s gyermekek számának növekedése. A település összes érintett korú gyermekéről az adatok nyilvántartása	A nyilvántartás folyamatos karbantartása	A külön támogatások igényelhetősége
A térség iskoláiban a hátrányos helyzetű gyermekek azonosítása nem biztosított.	A feladatellátásra való szükségletek felmérése (szülői nyilatkozatok begyűjtése az iskolai végzettségről	Tájékoztató, az előnyök ismertetése. A HHH-s gyermekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	jegyző	2008. szeptember és folyamatos	A nyilvántartott HHH-s gyermekek számának növekedése. A település összes érintett korú gyermekéről az adatok nyilvántartása	A nyilvántartás folyamatos karbantartása	A külön támogatások igényelhetősége
A társulás óvodái, tagintézményei, iskolái között a hátrányos helyzetű tanulók aránya az ismert adatok alapján nem ki-egyenlített	A HH/HHH gyermekek/tanulók arányos kiegyenlítése a társulás oktatási intézményeibe.	A beiskolázási gyakorlat felülvizsgálata, a HH/HHH gyerekek arányos beiskolázása		2009. december 1.	Intézkedési terv megléte a 2008/2009-es tanévre.	Nem lesz a kistérségben 25%-nál nagyobb arányú eltérés az intézményekben a HH/HHH gyerekek számát tekintve	Nem lesz a kistérségben 25%-nál nagyobb arányú eltérés az intézményekben a HH/HHH gyerekek számát tekintve.
A kistérség két települése vonatkozásában az SNI-s	A szakértői vizsgálatok és felülvizsgálatok folya-	A szakértőanyagok áttekintése, az integráltan oktat-	jegyző	2008. június 30.	Intézkedési terv elkészülése	Az SNI tanulók felülvizsgálata.	Az SNI tanulók számának 15 %-kal való csökkenése.

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Határidő	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
tanulók száma meghaladja az országos átlagot.	matossá tétele. Az integrálható SNI tanulók integrált oktatásának teljes körűvé tétele.	ható gyermekek többségi osztályba helyezése, intézkedési terv készítése a szakértői felülvizsgálatok alapján.					
A kistérségben két intézményfenntartó igényelte az integrációs normatív támogatást.	Forrásbővítés, többlettámogatás biztosítása az érintett intézmények számára	Az integrációs normatív támogatás igénylése az érintett településeken	jegyző	2008. május	Adatbázis készítése (HHH-s gyermekekről)	Nő a fenntartók/intézmények inkluzióra és fordítatható forrása	Az intézmények személyi és tárgyi feltételei megfelelnek az integrált és inkluzív nevelésnek.
A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása személyi és tárgyi feltételek részletes vizsgálatára nem tört ki a Helyzetelemzés.	Az érintett intézményekben a személyi és tárgyi feltételek biztosítását az SNI gyerekek esélyegyenlőségét	Az érintett intézmények személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálata az SNI tanulók esélyegyenlőségének szempontjából	fenntartó	2009. szeptember	A feltételek számba vétele	Szükség esetén intézkedési terv készítése a hiányok pótlására	Minden érintett intézményben biztosítottak a személyi és tárgyi feltételek
Nem minden intézmény éri el az országos kompetencia mérés átlagát	A HH/HHH tanulók minél eredményesebben szerepeljenek a méréseken	Külön intézkedési tervek készítése	Fenntartó/intézmény vezetők	folyamatos	Az intézkedési tervek megléte	Az eredmények 3%-kal javulnak, a szórás csökken	Az eredmények további 3%-kal javulnak, a szórás csökken
A tanórán kívüli foglalkozásokon a	A HH/HHH tanulók minél nagyobb	Tájékoztató fórumok szervezése	intézmény vezetők	2009. szeptember 1.	Fórumok szervezése évi 1-2 alkalom	A HH/HHH tanulók 60%-a részt vesz a	A HH/HHH tanulók 80%-a részt vesz a

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Határidő	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
HH/HHH tanulók számaránya alacsony.	százelekben vagy igénybe a napközit.	se szülőknek és tanulóknak. A szülők meggyőzése				napközis foglalkozásokon.	napközis foglalkozásokon

**Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata az egyes közoktatási intézményekben
ÓVODA**

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
Mesevár Óvoda Balatonföldvár	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból az együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Tagóvoda Bálványos	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból az együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
	A HH-s óvodások száma magas	Hátránykompenzáció	Egyéni fejlesztési terv alapján kompetenciafejlesztés	intézményvezető	2008 szeptember	Fejlesztési tervek elkészülnek	Iskolai tanuláshoz szükséges kompetenciák megléte	Nem túl reprezentáltak a HH-s tanulók az iskolai tanórarendben

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
Tagóvoda Kereki	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból az együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
ÁMK Napköziotthonos Óvoda Balatonszárszó	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból az együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Tagóvoda Szőlád	Az SNI-s gyermekek aránya magas	A szakértői vizsgálatok és felülvizsgálatok folyamatos-tétele. Az integrálható SNI tanulók integrált oktatásának teljes körűvé tétele.	A szakértőanyagok áttekintése, az integráltan oktatható gyermekek többségi osztályba helyezése, intézkedési terv készítése a szakértői felülvizsgálatok alapján.	Oktatási és Művelődési Osztály vezetője, Intézményvezetők	2008. június 30.	Intézkedési terv elkészülése	Az SNI tanulók felülvizsgálata.	Az SNI tanulók számának 15 %-kal való csökkenése.
Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból az együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.	

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
„Nyitnikék” Óvoda Balatonszemes	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból az együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása.	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Általános Iskola, Óvoda Kőröshegy	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása.	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Általános Iskola és Óvoda Kötőcsé	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	Az óvodapedagógusok továbbképzési kínálatból a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása.	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
	A HH-s óvodások száma magas	Hátránykompenzáció	Egyéni fejlesztési terv alapján kompetenciafejlesztés	intézményvezető	2008 szeptember	Fejlesztési tervek elkészülnek	Iskolai tanulóshoz szükséges kompetenciák megléte	Nem túl reprezentáltak a HH-s tanulók az iskolai lemorzsolódásban

**Oktatási esélyegyenlőség érvényesülésének vizsgálata az egyes közoktatási intézményekben
ISKOLA**

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola Balatonföldvár	A HH/HHH tanulóira vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen	A HHH-s gyerekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	Tájékoztatás, az előnyök ismertetése. A tények ismeretében az esetleges szegregációs gyakorlat megszüntetése.	jegyző, intézmény vezető	2008. szeptember és folyamatos	Az intézmény körzetébe tartozó összes érintett korú gyermekről az adatok nyilvántartása	A nyilvántartás folyamatos karbantartása Hátránykompenzáló iskolai programok a HH-s tanulók fejlesztése érdekében	A hátránykompenzáló programok beépítése az iskola pedagógiai programjába.
	Az érettségizetők alacsony HH/HHH tanulók száma	Nöjön az érettségizetőkben HH-s tanulók száma	Kapcsolatfelvétel, együttműködés a középiskolákkal	Pályaválasztási felelős, osztályfőnökök	2008. szeptember	Beiskolázási program készülő	10 %-kal nő az érettségizetőkben HH-s tanulók száma	Az érettségizetőkben HH-s tanulók száma
	A napközis tanulók számaránya alacsony HH-s tanulók körében.	A HH/HHH tanulók minél nagyobb százalékában vegyék igénybe a napközit.	Tájékoztatás, fórumok szervezése szülőknek és tanulóknak. A szülők meggyőzése	intézményvezetők	2009. szeptember	Fórumok szervezése évi 1-2 alkalommal	A HH/HHH tanulók 60%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon.	A HH/HHH tanulók 80%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
	Kevés HH-s tanuló vesz részt a továbbtanulást segítő programokban	A HH-s tanulók teljes körében legyenek ismertek a továbbtanulást segítő programok, lehetőségek	A továbbtanulást segítő programok megismertetése népszerűsítése mind az érintett diákok, mind a pedagógusok és szülők körében (Arany János Program, Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések)	intézményvezető	2008. szeptember	Szélesebb tájékoztatás a központi továbbtanulási kínálatokról	10%-kal nő a HH-s tanulók részvételé	Nő az érettség adó intézményekben tanuló diákok száma
	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	A tanárok továbbképzési kínálatából a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
ÁMK József Attila Ált. Iskola Balatonszázszó	A kompetenciamerések eredményei alapján folyamatos elemző munka, szükség szerint a HH/HHH tanulók esetén külön intézkedési tervek elkészítése.	A HH/HHH tanulók minél eredményesebben szerepeljenek a mérésen	Külön intézkedési tervek készítése	intézményvezetők	folyamatos	Az intézkedési tervek megléte	Az eredmények 5%-kal javulnak, a szórás csökken	Az eredmények további 5%-kal javulnak, a szórás csökken
	A HH/HHH tanulóira vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen	A HHH-s gyerekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	Tájékoztatás, az előnyök ismertetése. A tények ismeretében az esetleges szegregációs gyakorlat megszüntetése.	jegyző, intézmény vezetők	2008. szeptember és folyamatos	Az intézmény körzetébe tartozó összes érintett korú gyerekekről az adatok nyilvántartása	A nyilvántartás folyamatos karbantartása Hátránykompenzáló iskolai programok a HH-s tanulók fejlesztése érdekében	A hátránykompenzáló programok beépítése az iskola pedagógiai programjába.
	Az érettségigató középokú intézményekben alacsony a HH/HHH tanulók száma	Nőjön az érettségigató intézményekben tanuló HH-s tanulók száma	Kapcsolatfelvétel, együttműködés a középiskolákkal	Pályaválasztási felelős, osztályfőnökök	2008. szeptember	Beiskolázási program készül	10 %-kal nő az érettségigató intézményekben tanuló HH-s tanulók száma	Az érettségigató intézményekben nincs lemorzsolódás
	A napközis tanulók számaránya alacsony HH-s tanulók körében.	A HH/HHH tanulók minél nagyobb százalékban vegyék igénybe a napközit.	Tájékoztatás, fórumok szervezése szülőknek és tanulóknak. A szülők meggyőzése	intézményvezetők	2009. szeptember	Fórumok szervezése évi 1-2 alkalom	A HH/HHH tanulók 60%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon.	A HH/HHH tanulók 80%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
	Kevés HH-s tanuló vesz részt a továbbtanulást segítő programokban	A HH-s tanulók teljes körében legyenek ismertek a továbbtanulást segítő programok, lehetőségek	A továbbtanulást segítő programok megismertetése népszerűsítése mind az érintett diákok, mind a pedagógusok és szülők körében (Arany János Program, Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések)	intézményvezető	2008. szeptember	Szélesebb tájékoztatás a központi továbbtanulási kínálatokról	10%-kal nő a HH-s tanulók részvétele	Nő az érettség adó intézményekbe tanuló diákok száma
	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	A tanárok továbbképzési kínálatából a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ez irányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Reich Károly Általános és Zeneiskola Balatonszemes	Magas az SNI-tanulók száma	A szakértői vizsgálatok és felülvizsgálatok folyamatos tátelelemzése. Az integrálható SNI tanulók integrált oktatásának teljes körűvé tétele.	A szakértőanyagok áttekintése, az integráltan oktatható gyermekek többségi osztályba helyezése, intézkedési terv készítése a szakértői felülvizsgálatok alapján.	Intézményvezetők	2008. június 30.	Intézkedési terv elkészülése	Az SNI tanulók felülvizsgálata.	Az SNI tanulók számának 15 %-kal való csökkenése.

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
	A HH/HHH tanulóira vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen	A HHH-s gyerekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	Tájékoztatás, az elönyök ismertetése. A tények ismeretében az esetleges szegregációs gyakorlat megszüntetése.	jegyző, intézmény vezető	2008. szeptember és folyamatos	Az intézmény körzetébe tartozó összes érintett korú gyerekekéről az adott nyilvántartás	A nyilvántartás folyamatos karbantartása Hátránykompenzáló iskolai programok a HH-s tanulók fejlesztése érdekében	A hátránykompenzáló programok beépítése az iskola pedagógiai programjába.
	Az érettségiközépfokú intézményekben alacsony a HH/HHH tanulók száma	Nöjön az érettségiközépfokú intézményekben tanuló HH-s tanulók száma	Kapcsolatfelvétel, együttműködés a középiskolákkal	Pályaválasztási felelős, osztályfőnökök	2008. szeptember	Beiskolázási program készül	10 %-kal nő az érettségiközépfokú intézményekben tanuló HH-s tanulók száma	Az érettségiközépfokú intézményekben nincs lemorzsolódás
	A napközis tanulók számaránya alacsony HH-s tanulók körében.	A HH/HHH tanulók minél nagyobb százalékban vegyék igénybe a napközit.	Tájékoztatás, fórumok szervezése szülőknek és tanulóknak. A szülők meggyőzése	intézményvezetők	2009. szeptember	Fórumok szervezése évi 1-2 alkalom	A HH/HHH tanulók 60%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon.	A HH/HHH tanulók 80%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon
	Kevés HH-s tanuló vesz részt a továbbtanulást segítő programokban	A HH-s tanulók teljes körében legyenek ismertek a továbbtanulást segítő programok, lehetőségek	A továbbtanulást segítő programok megismeretése népszerűsítése mind az érintett diákok, mind a pedagógusok és szülők körében (Arany János Program, Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések)	intézményvezető	2008. szeptember	Szélesebb tájékoztatás a központi továbbtanulási kínálatokról	10%-kal nő a HH-s tanulók részvétele	Nő az érettségiközépfokú intézményekben tanuló diákok száma

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	A tanárok továbbképzési kínálatából a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Beszédjavitó EGYL Balatonszemes	Az intézmény szegregált oktatást folytat	A szakértői vizsgálatok és felülvizsgálatok folyamatossá tételé. Az integrálható SNI tanulók integrált oktatásának teljes körűvé tételé.	A szakértőanyagok áttekintése, az integráltan oktatható gyermekek többségi osztályba helyezése, intézkedési terv készítése a szakértői felülvizsgálatok alapján.	Intézményvezetők	2010	Intézkedési terv elkészülése	Megkezdődik a folyamatos integráció	Megszűnik a szegregált oktatás.
	A HH/HHH tanulóira vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen	A HHH-s gyermekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	Tájékoztatás, az előnyök ismertetése. A tények ismeretében az esetleges szegregációs gyakorlat megszüntetése.	jegyző, intézmény vezető	2008. szeptember és folyamatos	Az intézmény körzetébe tartozó összes érintett korú gyerekekéről az adott nyilvántartás	A nyilvántartás folyamatos karbantartása Hátránykompenzáló iskolai programok a HH-s tanulók fejlesztése érdekében	A hátránykompenzáló programok beépítése az iskola pedagógiai programjába.

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
	A napközis tanulók számaránya alacsony HH-s tanulók körében.	A HH/HHH tanulók minél nagyobb százalékban vegyék igénybe a napközit.	Tájékoztatás, fórumok szervezése szülőknek és tanulóknak. A szülők meggyőzése	intézményvezetők	2009. szeptember	Fórumok szervezése évi 1-2 alkalommal	A HH/HHH tanulók 60%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon.	A HH/HHH tanulók 80%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon
	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	A tanárok továbbképzési kínálatából a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.
Általános Iskola és Óvoda és Alapfokú Művészeti Intézmény Kőröshegy	A HH/HHH tanulóira vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen	A HHH-s gyerekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	Tájékoztatás, az előnyök ismertetése. A tények ismeretében az esetleges szegregációs gyakorlat megszüntetése.	jegyző, intézmény vezető	2008. szeptember és folyamatos	Az intézmény körzetébe tartozó összes érintett korú gyerekekéről az adatok nyilvántartása	A nyilvántartás folyamatos karbantartása Hátránykompenzáló iskolai programok a HH-s tanulók fejlesztése érdekében	A hátránykompenzáló programok beépítése az iskola pedagógiai programjába.
	Az érettségítő középiskolákban	Nőjön az érettségítő adó intézményekbe tanuló HH-s tanulók	Kapcsolatfelvétel, együttműködés a középiskolákkal	Pályaválasztási felelős, osztályfőnökök	2008. szeptember	Beiskolázási program készül	10 %-kal nő az érettségítő adó intézményekbe tanuló HH-s tanuló	Az érettségítő adó intézményekbe nincs lemorzsolódás

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
	alacsony a HH/HHH tanulók száma	száma					nulók száma	
	A napközis tanulók számaránya alacsony HH-s tanulók körében.	A HH/HHH tanulók minél nagyobb százalékban vegyék igénybe a napközit.	Tájékoztatás, fórumok szervezése szülőknek és tanulóknak. A szülők meggyőzése	intézményvezetők	2009. szeptember	Fórumok szervezése évi 1-2 alkalom	A HH/HHH tanulók 60%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon.	A HH/HHH tanulók 80%-a részt vesz a napközis foglalkozásokon
	Kevés HH-s tanuló vesz részt a továbbtanulást segítő programokban	A HH-s tanulók teljes körében legyenek ismertek a továbbtanulást segítő programok, lehetőségek	A továbbtanulást segítő programok megismertetése népszerűsítése mind az érintett diákok, mind a pedagógusok és szülők körében (Arany János Program, Útravaló program, fenntartói és civil kezdeményezések)	intézményvezető	2008. szeptember	Szélesebb tájékoztatás a központi továbbtanulási kínálatokról	10%-kal nő a HH-s tanulók részvétele	Nő az érettség adó intézményekbe tanuló diákok száma
	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	A tanárok továbbképzési kínálatából a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	Az ezirányú tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet

Intézmény	Helyzetelemzés megállapítására hivatkozás	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Rövid távú indikátor (1 év)	Középtávú indikátor (3 év)	Hosszú távú indikátor (6 év)
								kap.
	Az országos kompetencia mérés eredményei alacsonyok	A HH/HHH tanulók minél eredményesebben szerepeljenek a méréseken	Külön intézkedési tervek készítése	intézményvezető	folyamatos	Az intézkedési tervek megléte	Az eredmények 3%-kal javulnak, a szórás csökken	Az eredmények további 5%-kal javulnak, a szórás csökken
<u>Általános Iskola és Óvoda</u> Kötőcse	A HH/HHH tanulóira vonatkozó adatokat az iskolák nem gyűjtötték következetesen	A HHH-s gyermekek naprakész nyilvántartása A nyilvántartás alapján intézkedések hozatala.	Tájékoztatás, az előnyök ismertetése. A tények ismeretében az esetleges szegregációs gyakorlat megszüntetése.	jegyző, intézmény vezető	2008. szeptember és folyamatos	Az intézmény körzetébe tartozó összes érintett korú gyermekről az adatok nyilvántartása	A nyilvántartás folyamatos karbantartása Hátránykompenzáló iskolai programok a HH-s tanulók fejlesztése érdekében	A hátránykompenzáló programok beépítése az iskola pedagógiai programjába.
	Pedagógus továbbképzések	Módszertani megújulás elősegítése	A tanárok továbbképzési kínálatából a együttnevelést szolgáló ill. kompetencia-alapú fejlesztésre irányuló továbbképzések választása	intézményvezető	folyamatos	Belső és külső továbbképzések száma nő.	Horizontális szakmai munkaközösségek működnek a kistérség intézményei között	A tanári szemléletváltás és a kapcsolódó gyakorlat az önértékelésben és a pedagógusok teljesítményértékelésében megfelelő helyet kap.

8. Megvalósítás

A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Programban leírtak megvalósításában az érintett intézményeknek szorosán együtt kell működniük:

- az intézményvezetők feladata, hogy a közoktatási intézmények működését és pedagógiai munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései;
- évente értékelésre kerül a programba leírtak megvalósítása (intézményvezető önértékelés, pedagógus önértékelés, beszámolók)
- a végrehajtás érdekében a fenntartó társulási döntéshozók, tisztviselők és közoktatási intézményvezetők felkészítését szervezeten kell biztosítani.

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Minden települési érintett dokumentumban érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései	A közoktatási intézmények működését és pedagógiai munkáját meghatározó dokumentumok, és a közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumok vizsgálata.	Dokumentumelemzés	Esélyegyenlőségi felelős (külső szakértő bevonásával)	A program elfogadása után és utána a dokumentumok módosításakor
A folyamatos vizsgálatsorozattal és értékeléssel az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elveinek folyamatos érvényesítése	Az értékelés, vizsgálatsorozat megtervezése	Munkaterv készítése és az ütemezett feladatok végrehajtása	Esélyegyenlőségi felelős	Évente
Felkészült szakemberek döntéshozók, tisztviselők, intézményvezetők	Továbbképzések, konzultációk, fórumok szervezése	Szakemberek meghívása	Esélyegyenlőségi felelős	Évente

az érintett területen			

9. Monitoring és nyilvánosság

A Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Programban fontos szerepet tölt be a program megvalósulásának nyomon követése. Ennek eszközei:

- az eredményesség értékelése, ellenőrzése évente történik,
- éves monitoring vizsgálatok eredményeinek nyilvánossá tétele és ennek kapcsán a személyes adatok védelmének biztosítására kiemelt figyelmet kell fordítani.
- az évente történő ellenőrzés időpontját a képviselőtestület az éves munkatervben határozza meg.
- Szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.
- az események értékelésénél fel kell térni a hiányosságok felszámolására külön intézkedési tervet kell készíteni, amelyben meghatározásra kerülnek a célkitűzések, tevékenységek, határidők, sikerkritériumok.

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Az eredményesség megállapítása	Az intézkedésekhez kapcsolatos indikátorok teljesülése.	Az adatok feldolgozása	Intézményvezetők és társulási esélyegyenlőségi felelős	Évente az éves beszámoló részeként adott szempontsor alapján
Minden érintett ismerje meg a programban rögzített célkitűzéseket.	Az éves eredmények közzététele, intézményi és területi szintű elemzése, szükség esetén intézkedési terv készítése	Intézményi fórumok, lakossági fórum, az önkormányzat, illetve az intézmények honlapjai, helyi sajtó, intézményi hírlapok	Intézményvezetők és társulási esélyegyenlőségi felelős, önkormányzati PR/marketing szakember	Évente egyszer, de jelentős események esetén többször is lehet

